Poštnina plačana v gotovini.

Leto LXVII., št. 104 Ljubljana, torek 8. maja 1934 Cena Din 1.-

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrst à Din 2.-, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.-, večji inserati petit vrsta Din 4.-. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knaflijeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/I. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Naši prepiri so bili v interesu drugih

Z velikim navdušenjem je bolgarska javnost sprejela našega zunanjega ministra — Komentarji bolgarskih listov

Sofija, 8. maja. AA. Za obisk jugoslovenskega zunanjega ministra Jevtića vlada v vseh sofijskih političnih krogih ogromno zanimanje. Listi povdarjajo, da bolgarska javnost dozdaj še nobenemu zunanjemu ministru ob njegovem prihodu v Sofijo ni posvetila tolikšne pozornosti in mu izkazala tolike simpatije, kakor ministru Jevtiću. Vsi so mnenja, da bo sedanji obisk imel zgodovinske posledice za nadaljnje stike med Bolgarsko in Jugoslavijo.

„Kambana"

»Kambana« priobčuje pod naslovom »Dobrodošel!« uvodnik, v katerem pravi med drugim:

»Skoraj četrt stoletja je preteklo, ne da bi bilo prišlo do tesnejših stikov z našo zapadno sosedo. Skoraj sto let je naš narod preživel v megli in krvi. Mnogo krvi je bilo prelito. Zato zdaj ne preostaja drugega, nego da se vprašamo, čemu toliko krvi in komu so hasnile tolikšne človeške žrtve. Odgovor na to vprašanje je ta-le:

Vse to je bilo v interesu drugih. Do tega je prišlo zato, ker so voditelji obeh bratskih narodov bili nepojmljivo zaslepljeni.

Veselimo se, da nas je zdaj obiskal kot gost Bolgarske jugoslovenski zunanji minister Jevtić. To naše veselje je tem večje, ker vemo o g. Jevtiću, da je Bolgarski posebno prijateljsko naklonjen in da zagovarja sporazum med obema bratskima narodoma. Globoko smo prepričani, da sedanji obisk g. Jevtića ne spada v okvir navadne uljudnosti. Zato upamo, da bodo zdaj z obeh strani z enako resnostjo proučili vsa tista vprašanja, ki so v zvezi z bodočnostjo obeh narodov. Dobro vemo, da je sedanji obisk g. Jevtića zgodovinskega pomena, in zato mu s svoje strani kličemo »dobrorošel!«

„Novo Vreme"

»Novo Vreme« priobčuje obširen življenjepis ministra Jevtića, o katerem pravi, da vodi od l. 1933 jugoslovensko zunanjo politiko. List piše med drugim:

»Danes je prispel v Sofijo kot gost predsednika bolgarske vlade Mušanova jugoslovenski zunanji minister g. Bogoljub Jevtić. Gre za to, da mu najprvo vrne obisk, potem pa v podrobnih razgovorih razčistita odnošaje mer obema bratskima narodoma. Ni dvoma, da bo ves bolgarski narod pozdravil to prizadevanje obeh državnikov z največjimi simpatijami. Gre za to, da se odstranijo slabi vplivi preteklosti in da se vzpostavijo tisti odnošaji, ki so v obojestranskem interesu obeh sosednih in bratskih narodov. Za končni uspeh je odločilnega pomena tista volja obeh narodov, ki se je pokazala pri jugoslovenskem narodu o priliki obiska naše kraljevske dvojice jugoslovenski kraljevski dvojici. Naglašamo, da naj bo preteklost učiteljica bodočnosti. Iz dosedanje delavnosti celokupnega jugoslovenskega naroda je videti, da želi odstraniti vse motnje, ki so preprečevale dobre odnošaje med obema sosednima narodoma. Veselimo se in upamo, da bodo prizadevanja g. Mušanova naletela na popolno odobravanje in podporo s strani ministra Jevtića. Naj bi jima uspelo skleniti popoln jugoslovensko-bolgarski sporazum. S to željo želimo pozdraviti ministra Jevtića in po njegovi osebnosti vso jugoslovensko vlado. Želimo, naj bi se sedanja pogajanja srečno končala!

„Pladne"

»Pladne« priobčuje uvodni članek Koste Todorova, ki pravi med drugim:

»Bivanje jugoslovenskega zunanjega ministra Jevtića v naši sredi ima zdaj mnogo večji pomen, kakor pa obiski drugih ministrov. To bivanje je namreč v logični zvezi s tisto politiko zbliževanja, ki so jo začeli izvajati na znanih treh sestankih na beograjski postaji, v Evksinogradu in v Beogradu. S tem so hoteli odstraniti tuje vplive in ugoditi velikim narodnim interesom. V Beogradu, Zagrebu in Ljubljani, v vseh mestih in naseljih naše velike zapadne sosede, od dunavskih obal do solnčnih hribčkov in do morja pomeni bolgarsko ime ime brata. Članek se končuje z željo, naj bi pogajanja obrodila srečne sadove za oba naroda.

„Zname"

Sofija, 8. maja. AA. Snočni listi priobčujejo obširne članke o prihodu jugoslovenskega zunanjega ministra Jevtića v Sofijo in o njegovem pomenu. Splošno mnenje je, da gre za zgodovinski obisk, ki bo imel še važne posledice. Zanimiva so izvajanja poluradnega lista »Zname«, ki v svojem uvodniku piše:

»Danes ob 10.30 je prispel v Sofijo jugoslovenski zunanji minister Jeftić. Na postaji so ga sprejeli kar najsvečanejše. Visoki gost je že prvi dan obiskal predsednika bolgarske vlade Mušanova. **Obisk jugoslovenskega zunanjega ministra je dragocen prispevek k zbližanju obeh bratskih narodov.** V tem smislu ga brez dvoma s simpatijami pozdravlja ves bolgarski narod. **Pot, po kateri je treba kreniti, odgovarja načelom jugoslovenske politike, ki sta jo začrtala državna poglavarja obeh držav lani.** Pri tem zbliževalnem delu je največjega pomena baš sedanji obisk zunanjega ministra Jeftića. Naš današnji gost vodi zunanjo politiko Jugoslavije in zastavlja ves svoj vpliv za zbližanje obeh narodov. Začetek je dober. Prvi koraki so storjeni. Zdaj je na razumu, volji in interesih obeh držav, da podpro delo iskrenega sodelovanja, kar enako želе in cenijo na eni in na drugi strani. **Na to delo solidarnosti gledata z velikimi upi ne le oba brata, ki sta bila v preteklosti zapletena v strašne nacionalne nesreče, temveč je na njunem popolnem sporazumu in okrepitvi miru na Balkanu zainteresirana tudi Evropa.**

Članek se končuje z željo, naj bi se med obema državama nadaljevala pogajanja v prijateljskem duhu in skušalo konkretno urediti vprašanja, ki zadevajo oba naroda.

„Slovo"

»Slovo« pravi v svojem komentarju med drugim: »Prvič po dolgih letih je bolgarska prestolnica sprejela odgovornega ministra kraljevine Jugoslavije. Dalekosežnost tega dogodka lahko oceni le tisti, ki pozna ves dosedanji potek in razvoj odnošajev z našo zapadno sosedo. **Napačno bi bilo misliti, da bo mogoče tako lahko obvladati ovire, ki jih je zgodovina postavila med oba slovanska naroda, in da se naj v nekaj mesecih pozabi stara preteklost, ki jih je ločila celo z vojnami. Zgodovinskih dogodkov ne kaže meriti s tako podrobnimi merili. Naše prijateljstvo z Jugoslavijo je treba ustanoviti s konkretnimi sporazumi in z bližnjimi nalogami. Med obema državama naj zavladajo normalni in prijateljski odnošaji. To bo mogoče doseči z vzajemnim popuščanjem in spoštovanjem.**

List zaključuje svoja izvajanja z besedami: Pozdravljamo jugoslovenskega zunanjega ministra Jevtića in mu kličemo v svoji sredi »dobrodešel!«

Trgovinska pogajanja

Beograd, 8. maja. V kabinetu ministra za trgovino in industrijo g. Demetroviča so se davi pričeli oficijelni razgovori jugoslovenskih in bolgarskih delegatov za sklenitev trgovinske pogodbe. Bolgarski delegati so prišli ob 10.30 in se predstavili g. ministru. Glavno delo konference se prične jutri.

Odmev v francoski javnosti

Pariz, 8. maja. AA. Francosko javno mnenje sledi z velikim zanimanjem obisku, ki ga je napravil jugoslovenski zunanji minister Jevtič bolgarski prestolnici Današnji jutranjiki objavljajo dolga poročila svojih sofijskih poročevalcev, ki vsi naglašajo, kako prisrčno in svečano so bolgarske oblasti in bolgarski meščani sprejeli ministra Jevtiča v Sofiji.

Posebno obširno je poročilo današnjega »Petit Parisiena«, ki navaja, kako so ministra Jevtiča na sofijski postaji sprejeli zastopnik Nj. Vel. kralja Borisa, ministrski predsednik Mušanov z ministri, predsednik sofijske občine, člani diplomatskega zbora in velika množica. Nato pa list piše:

Že iz prvega stika med predsednikom bolgarske vlade Mušanovim in jugoslovenskim zunanjim ministrom Jevtičem izhaja, da je reševanje bolgarsko-jugoslovenskih spornih vprašanj, ki so jih začeli reševati že ob nedavnem obisku Nj. Vel. kralja Borisa v Beogradu, močno napredovalo.

»Le Journal« objavlja izpod peresa Saint Brixa članek, v katerem pravi pisec med drugim: Čeprav je Bolgarska odklonila pristop k balkanskemu paktu in se zaradi tega naziranja med Beogradom in Sofijo v tem pogledu temeljito razhajajo, so včeraj bolgarske oblasti in prestolno prebivalstvo sprejeli jugoslovenskega zunanjega ministra Jevtiča zelo prisrčno in svečano. To pomeni, da je treba med obema državama vzpostaviti prijateljske odnošaje in iskoristiti trgovinske stike. Prešnje spore in nesoglasja pa je treba spraviti v ozadje.

Berlin, 8. maja AA. O rudniški nesreči v Kalberg-Budingenu poročajo tele podrobnosti: Gotovo je, da je doletela smrt 60 do 70 rudarjev. Vse dosedanje reševalne akcije so ostale brez uspeha. Zazidali so rov, v katerem se je zgodila nesreča, da bi s tem preprečili požar. Ravnatelj rudnika je izjavil, da se je nesreča pripetila v veliki globini in da so takoj zgorele vse reševalne naprave. Del rudarjev se je rešil, druge pa smatrajo za izgubljene. Reševalno akcijo so začeli takoj po nesreči. Storili so vse, kar je bilo v človeški moči, vendar se rešitev ni posrečila. Da preprečijo splošno katastrofo, so takoj zazidali del rova, kjer so zakopani nesrečni rudarji. V rovu še vedno gori.

Borba za Posaarje

Razmah nemške propagande za vrnitev Posaarja Nemčiji — Velika nemška manifestacija v Zweibrücknu

Zweibrücken, 7. maja. d. Na včerajšnji posaarski manifestaciji Nemške fronte v Zweibrücknu v Zapadnem Palatinutu je izjavil dr. Göbbels, da je Nemčija odločena braniti svojo pravico proti Franciji in Društvu narodov, pa naj pride, kar hoče. Dr. Göbbels je na najostrejši način kritikoval metode posaarske vladne komisije ter dejal: Mi moremo čakati do januarja prihodnjega leta, naša ura prihaja.

Pariz, 7. maja. č. Göbbelsova izjava, da se mora posaarsko ozemlje vrniti Nemčiji brez plebiscita, je napravila v vseh tukajšnjih krogih zelo nepovoljen vtis. Zaradi nje so se francosko-nemški odnošaji znova poostrili. Kakor pravijo listi, namerava francoska vlada v svetu Društva narodov zahtevati odgoditev plebiscita v posaarskem ozemlju predvsem zaradi šovinistične agitacije nacionalističnih elementov v Posaarju, ki jih podpirajo nemški vladni krogi. Ta agitacija je povzročila, da je postal položaj v Posaarju izredno kočljiv in nevaren.

Posebni poročevalec »Petit Parisiena« pravi, da je včeraj nemški napovedovalec v radiu govoril o 250.000 Posaarcih, ki naj bi prisostvovali manifestaciji v Zweibrücknu. Göbbels sam pa je bil skromnejši in jih je cenil samo na 60.000. V resnici, ugotavlja list, jih je bilo komaj 20.000, ker so udeleženci napolnili le devet izmed petnajstih naročenih posebnih vlakov. V splošnem vidijo listi v tej manifestaciji samo željo Nemčije, da bi Posaarcem nasula kup obljub. Drugega namena Göbbelsov govor ni imel.

Trboveljski slavčki v Beogradu

Beograd, 8. maja. Snoči so prispeli v Beograd Trboveljski slavčki, ki bodo v prestolnici priredili koncert v korist žrtev rudarske katastrofe v Kaknju.

Nogometni tekmi Italija : Jugoslavija

Beograd, 8. maja. Snoči so prispeli v Beograd italijanski nogometaši kluba Roma, ki bodo na praznik v četrtek in v nedeljo igrali v Beogradu dve tekmi.

Beograjski nogometni podsavez je dobil ponudbo severoameriške nogometne zveze glede odigranja mednarodne nogometne tekme v Beogradu.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 2317.35 — 2328.71, Berlin 1345.14 — 1355.94, Bruselj 799.13 — 803.07, Curih 1108.35 — 1113.85, London 173.86 — 175.45, Newyork 3381.89—3410.15, Pariz 225.82 — 226.94, Praga 142.34—143.20, Trst 290.46 — 292.86 (premija 28.5 odst.). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9.33 —9.43.

INOZEMSKE BORZE.

Pariz, 20.3750, London 15.72, Newyork 307.25, Bruselj 72.10, Milan 26.05, Madrid 42.2250, Amsterdam 209.0750, Berlin 121.55, Dunaj 57.55, Praga 12.85, Varšava 58.30, Bukarešta 3.05.

Iz življenja ameriških Slovencev

Sin ustrelil očeta. — Žrtve avtomobilskih nesreč. — Novi grobovi. — Iz delovanja »Slovenske napredne podporne jednote«.

Majhen kraj Yorsville, ki je kakih 10 milj oddaljen od Scrantona v Pensilvanyji, je bil nedavno pozorišče nenavadne družinske tragedije. 19 letni Janez Mušnik se je sprl s svojim 45 letnim očetom in ga med prepirom ustrelil. Po zločinu je zakopal očetovo truplo v premog, kjer je ležalo 6 dni. Vzrok zločina še ni znan. Policija je fanta prijela in zaprla.

Na železniški progi v Homesteadu, država Newyork, se je nedavno pripetila težka nesreča, katere žrtev je postal Ferdinand Lenc. Ko je hotel čez progo, ga je podrl brzovlak. Pokojni Lenc je bil star 58 let, doma je bil iz Ihana pri Domžalah. Zapustil je ženo in tri otroke. — Podobna nesreča je doletela tudi Valenčičevo družino v Barbertonu, država Ohio. Ko se je Josip Valenčič s sinovoma peljal v avtomobilu proti domu in pasiral železniško progo, je pridrvel vlak, ki je treščil v avtomobil. Starejši Valenčič je bil težko, sinova pa lažje poškodovana. Vse tri so prepeljali v bolnico.

Hud udarec je zadel družino Antona Keržiča v Harrietti, država Michigan, kateri je nedavno uničil ogenj hišo in vse posestvo. — V Argu blizu Chicaga je nedavno izbruhnil ogenj v hiši Alojzija Jalovca in mu napravil veliko škodo. Požar je uničil gornje nadstropje, v pritličju, kjer je bila specerijska trgovina, je bilo pa vse uničeno zaradi vode.

V Blumingtonu, država Illinois, se je nedavno pripetila težka prometna nesreča. Zaradi spolzke ceste je z mosta padel v potok avtomobil, s katerim se je vozilo šest potnikov, ki so vsi utonili. Med ponesrečenci je tudi 21 letni Janez Plut.

V Chicagu se je naveličal življenja 55-letni Janez Kokan, ki je skočil z okna drugega nadstropja sanatorija za jetične. Bil je takoj mrtev. Vzrok obupnega dejanja je bila neozdravljiva bolezen. — Po daljšem trpljenju je v Cantonu država Ohio v zavodu za jetične umrl 35 letni Janez Levstik, doma iz Travnika pri Rakeku. — V visoki starosti 86 let je v Colorado Spingsu, država Colorado umrla Marija Lovšinova, po domače Petrovčeva. Pokojna je bila doma iz Bež pri Ribnici, v Ameriki je bila 26 let. Za njo žalujeta dve hčerki. — V Chisholmu, država Minnesota, je umrla 46 letna Antonija Lavričeva, roj. v Retjah pri Loškem potoku. Zapustila je moža, tri sinove in dve hčerki. — Po kratki bolezni je v Burgettstownu, država Pensilvanya, umrl splošno znani Josip Pompe, star 40 let. Pokojni je bil doma iz vasi Robor, občina Loka na Štajerskem. — V Enumclawu, država Washington, je umrla rojakinja Slemškova ki je zapustila sina in tri hčerke. — Po kratki bolezni je v Clevelandu umrl 27 letni Anton Štraus. Pokojni je bil rojen v Clevelandu, kjer za njim žalujejo mati, dva brata in pet sester. — 2. aprila so v Clevelandu pokopali Franca Milavca. Pokojni je bil rojen leta 1887 v Planini pri Rakeku, za njim žalujejo žena, trije otroci in mati. — V Clevelandu je umrla Marija Kovačič roj. Hrovat. Pokojna je bila rojena l. 1881 v Stavči vasi pri Žužemberku. Zapustila je moža.

Ameriška pisatelja detektivskih romanov Myrick Juhan in Earl Colohan sta nedavno napisala roman pod naslovom »Colorado's Ether Route Enigma«, ki so ga založile in bogato honorirale znane Mc Fadenove publikacije. Jedro romana je tragedija slovenske dvojice, ki se je hotela zastrupiti in je bila pozneje obsojena v zapor. Oba junaka te drame sta že mrtva.

Slovenska napredna podporna jednota je te dni proslavila 30 letnico svojega obstoja. V tej organizaciji je bilo od obstoja do danes včlanjenih 86.854 članov v oddelku za odrasle, 36.860 članov pa v oddelku za mladino. V 30 letih je jednota izplačala skoraj 9 milijonov dolarjev posmrtnine, skoraj 4 milijone dolarjev odškodnine, 1,147.728 dolarjev za operacije ter okrog 200.000 dolarjev izrednih podpor.

V nedeljo 15. aprila se je pri letališču Curtiss Wright blizu Milwaukeeja pripetila strašna letalska nesreča, ki je zahtevala dvoje mladih življenj. Usodnega dne sta se dvignila v zračne višave 26letni Viljem Ocvirk, rezervni poročnik ameriške armade v Milwaukeeju in 40letni rezervni kapetan William Robert F. Seeman. Bila sta dobra prijatelja in večkrat sta si ob nedeljah izposodila letalo za krajše polete. Ocvirk je bil izvežban pilot in je imel tudi dovoljenje za samostojno pilotiranje. Na usodnem poletu sta letalca najprej nekaj časa krožila nad mestom in letališčem, nato je pa Ocvirk tvegal navpično spuščanje. Prvič je srečno pristal, ko se je pa drugič dvignil in ponovil svoj poskus, mu je motor odpovedal in letalo je iz približne višine 500 m s strahovito brzino strmoglavilo na zemljo. Motor se je zaril dva čevlja globoko v mehko polje, a letalo se je popolnoma razbilo. Seeman je obležal mrtev, zlomil si je hrbtenico in tudi obe nogi. Ocvirk pa je umrl med prevozom v bolnico v Milwaukee.

Pokojni Viljem Ocvirk je bil rojen v Clintonu, država Indiana, od koder se je njegova družina preselila v Milwaukee. Njegovi starši so bili doma iz Rečice v Savinjski dolini, po domače Truntkovi. Tragična smrt mladega Ocvirka je tako v Milwaukeeju, kakor v West Alisu vzbudila med prebivalstvom splošno sočutje.

Kapetan Seeman je bil doma iz Madisona, kjer žalujeta za njim žena in sin. Njegovo truplo so prepeljali v Madison. Oblasti so uvedle preiskavo, da ugotove, če je bil morda defekt na letalu kriv nesreče.

Med velikonočnimi prazniki se je v Chicagu pripetila težka avtomobilska nesreča, pri kateri sta bila po prvotnih vesteh ubita Karl Žabkar in Peter Mrtvak. Kakor so pozneje ugotovili, je bil ubit samo Mrtvak, katerega pravo ime je Markota. Pokojni je bil star 50 let, doma je bil iz okolice Kranja. Žabkarja so težko poškodovanega prepeljali v bolnico.

Nadzorni odbor Slovenske dobrodelne zveze v Clevelandu je nedavno odkril velike poneverbe z bolniškimi nakaznicami, ki jih je zagrešil glavni društveni tajnik Primož Kogoj. Ugotovili so, da je poneveril 4369 dolarjev. Kogoja niso ovadili oblastim, ker je obljubil, da bo poneverjeno vsoto poravnal, kakor tudi kril vse stroške preiskave. Zveza se je za garancijo kot prva vknjižila na njegovo posestvo.

V Rockwoodu, država Pensilvanya, je umrl Tone Svet, doma iz Slive pri Rakeku. V starem kraju žalujeta za njim oče in brat. — V Milwaukeeju je umrl Franc Jeršin, doma iz Hrastnika.

Koncert Akademskega pevskega zbora

Ljubljana, 8. maja

Po dosedanjih koncertnih uspehih APZ ga upravičeno štejemo med najboljše ljubljanske pevske zbore, če ni kot moški zbor sploh najboljši. Njegovo priljubljenost pri publiki je na sinočnjem koncertu dokumentirala nabito polna velika unionska dvorana. Zbor jo je za svoj vestni, samozavestni in resni študij v polni meri zaslužil.

Akademska pevska družina šteje okoli 60 članov, samih mladih, svežih in prožnih glasov, ki jih je njen dirigent, izboren poznavalec zborovske pevske tehnike g. France **Marolt** združil v estetsko lepo ubran inštrument. Prednašanje celotnega sporeda je bilo vzorno v intonačnem oziru, v agogiki in dinamiki, pa zlasti tudi v poglobitvi v vsebino izvajanih skladb in stilnega podajanja. Zbor je odličen tudi po muzikalni inteligenci. Prvi del sporeda je prinesel koroško narodno pesem v priredbah O. **Deva**, F. **Marolta** in M. **Tomca**, drugi pa belokranjsko narodno pesem v priredbi M. **Tomca**. Dirigent se je v nekaterih umestno posluževal tudi skrčenega zbora.

Pesmi so bile srečno izbrane, večinoma za folkloro zelo karakteristične in samorasle. Očitna je bila razlika med fiziognomijo koroške in belokranjske narodne. Oskar **Dev** je naraven, primitiven, neizumetničen, France **Marolt** usmerjen v tehtno obdelavo folklora, Matija **Tomc** je belokranjski, večkrat monotoni pesmi dal samobitno harmonično podlago, da so te pesmi umotvori, kakršnih ima naša zborovska literatura bore malo.

K prednašanju obširnega in dokaj napornega sporeda bi še dostavil, da je bilo mehko, lahkotno, da je stavek neprisiljeno tekel, da ni bilo čuti nikjer nobene ostrine, nobenega forsiranja glasov, nobenih nepotrebnih cenzur in pri nas toliko udomačenih sekanj, ki po nepotrebnem razčlenijo melodično linijo. Petje je bilo res homogeno, decentno, niti fefo niso prinesli sile.

Temeljit uvod in razlago k izvajanim skladbam je za tiskan spored napisal g. F. **Marolt**.

Razprodana dvorana je v precejšnji vročini napeto poslušala krasna izvajanja APZ in je po vsaki odpeti točki vrli zbor in njegovega vodja po zaslugi navdušeno aklamirala.

Trud, ambicija in visoko umetniško hotenje APZ so slavili sinoči zmagoslavje pesmi, h kateremu mu iz vsega svojega pevskega srca odkritosrčno čestita — Z. P.

Insull v Ameriki

Newyork, 8. maja. AA. Včeraj je prispel v Newyork ameriški bančnik Insull, ki je dolgo bival v Grčiji in ki so ga oblasti USA kazensko preganjale. Insull je izjavil novinarjem, da je morda storil kakšno napako, da pa mu prevare ne bodo mogli dokazati.

Po prihodu v Newyork so redarji odpeljali Insulla na postajo. Insulla prepeljejo v Chicago.

Izgnanstvo Trockega

Pariz, 7. maja. »Petit Parisien« beleži govorico, da bo francoska vlada odredila Trockemu otok Aix za bivanje.

Letalska nesreča

Tunis, 7. maja. Včeraj popoldne z višine 50 m treščilo na tla letalo. V tri osebe, ki so bile v letalu, so se ubi

Ljubljana poseti Maribor

Društvo prijateljev Slovenskih goric priredi 17. junija izlet v zahodni del Slovenskih goric

Ljubljana, 8. maja.

Sever in jug si podasta roko, Ljubljana se snide z Mariborom. Ljubljana poseti Maribor, da napol službeno pokaže ter dokaže, kako ji je drago naše lepo severno mesto, metropola Slovenskih goric in naša krepka narodna postojanka na severni meji. In to je potrebno, kajti še zdaj ne vemo dovolj ceniti Maribora, ki za njim tako žalujejo naši severni sosedje, še zdaj sta si sever in jug skoraj tako tuja, kot, ko smo se gledali tu in na oni strani čez Savo s smešnim nezaupanjem in celo prezirom.

Sestanek Ljubljane in Maribora ima še poseben pomen, ker hočejo prireditelji predvsem seznaniti Ljubljančane s Slovenskimi goricami, okolico Maribora. Prvi izlet je bil jeseni, ki je pa bil predvsem fotoamaterski. Društvo prijateljev Slovenskih goric ne prireja izletov v lepe gorice le zaradi toli razkričanega tujskega prometa in ne zato, da bi hotelo konkurirati vsem drugim naštetim društvom in ustanovam, ki podpirajo ter širijo tujski promet v drugih krajih. Teh izletov ne šteje za lokalno zadevo in ne za propagando za zapuščene in zanemarjene kraje. Društvo vodi predvsem namen, da se seznanijo s Slovenskimi goricami vsi oni, ki preveč radi pozabljajo na naše lepe kraje, na plodne, po naravi bogate Slovenske gorice — na severni meji. Zdaj objokujemo izgubljeno Koroško in Primorje, za krasne slovenske pokrajine, ki so naše, se pa ne zmenimo, jih ne znamo ceniti, jih ne poznamo ter nismo še naredili skoraj ničesar, da bi se sever povezal z jugom tesneje gospodarsko, kakor smo še tudi sicer ločeni ter nepovezani na znotraj, kulturno. To je še tem bolj neverjetno navidez, ker je naša banovina tako majhna. Ali moremo reči, da sta Maribor in Ljubljana kulturno povezana tako, kot bi morala biti? Ni pravega sožitja med severom in jugom, kar nam je v veliko škodo. Maribor, ki je tik ob meji, bi moral biti še posebno tesno povezan kulturno z Ljubljano. Dolžnost pa je predvsem Ljubljane, da vzdržuje vezi z Mariborom, da mu daje smer v kulturnem življenju. Treba je samo dejanj, ne besed; Ljubljana mora imeti vedno pred očmi, da Maribor podlega vplivu severa, če se jug ne zanima zanj. To je podobno vplivu Budimpešte na Lendavo in Mursko Soboto. Zato bi bila potrebna živahna izmenjava kulturnih dobrin med severom in jugom: gledališka gostovanja, koncertne turneje, propagandni izleti na sever itd.

V tem okviru se torej udejstvuje Društvo prijateljev Slovenskih goric— propagira prijateljski promet in ne tujskega. Ljubljančani posetijo Maribor kot njegovi prijatelji, Maribor in Ljubljana si podasta roko in odpreta srca drug drugemu. Sever vabi jug na poset gostoljubno, a ne zgolj iz sebičnih namenov pod znamko tujskega prometa. Kdor je že bil v Slovenskih goricah, jih je vzljubil. Že zaradi tega samega bi moralo društvo prirediti izlet, ker prijatelji Slovenskih goric nestrpno čakajo novega izleta.

Jeseni, ko je zorelo zlato grozdje, so Ljubljančani napravili izlet v vzhodni del Slov. goric z Mariborom kot glavno izho- Presenečeni so bili izletniki nad lepoto in plodnostjo solnčne, naše najlepše vinorodne pokrajine, kajti Slovenske gorice moraš videti, da spoznaš njihovo edinstveno lepoto ter spreviđiš, da niso pretirani niti nazvečji slavospevi o njihovi lepoti. Zdaj pa prireja društvo izlet v zahodni del Slov. goric z Mariborom kot glavno izho, diščno točko. Izletniki seveda ne ostanejo v Mariboru ves dan, temveč le nekaj ur, da se pozdravijo z Mariborčani, si ogledajo mesto in njegovo ožjo okolico. Razdelili se bodo na več izletnih skupin, ki bodo napravile izlet na najlepše mariborske izletne točke, tudi na Pohorje jo mahne ena skupina.

Ljubljana se mora seznaniti z Mariborom z odprtim srcem, in Maribor jo bo tudi z odprtim srcem sprejel. To ne bo zgolj zabavni izlet, čeprav bo vesel, temveč mora biti manifestacija juga za naš lepi sever. Ljubljana mora pokazati, da se zaveda, kaj je pridobila z Mariborom, odločno mora naglasiti, da je zdaj Maribor navezan na jug in ne na sever, da je naš, da je za njim samo ona — Ljubljana. V tem je velik pomen manifestacijskega izleta pod geslom: Ljubljana poseti Maribor! Izlet bo 17. junija.

Ker izlet ne bo le društvena in ne lokalna zadeva, temveč, ker je njegov značaj važnega pomena, saj prvič Ljubljana poseti prijateljsko in napol službeno Maribor, da mu pokaže vso svojo naklonjenost, da naglasi njegov izreden nacijonalni pomen kot mesta na severni meji in da naveže z njim vsestransko globlje stike, je društvo naprosilo za pokroviteljstvo izleta ljubljanskega mestnega načelnika g. dr. Dinka Puca, k. je protektorat sprejel.

Koncert dr. Reinerja

Ljubljana, 8. maja.

Živimo v dobi, ko je kontrola našega duhovnega življenja izredno težka, če ne celo nemogoča. In še najmanj je mogoča pri glasbi, ki je med umetnostmi najabstraktnejša. Saj ni nikjer zapisano, da se je treba držati gotove oblike in gotovih pravil v izvedbi kompozicije. Negiranje vseh dosedanjih pravil je edina maksima. Glavno je, da so note lepo postavljene druga poleg druge in da se temu vrstnemu redu doda še živahnost v ritmu ter pospešenost v tempu, pa je skladba gotova. Če je tak glasovni zidar dovršil svojo zgradbo do dolžine zaključenega števila pol notnega papirja, pa je s tem zanj zadeva rešena. Zadostuje samo še, da si s svojo zgovornostjo in primerno vsakdanjo reklamo zna najti krog oboževateljev in pa takih, ki si domišljajo, da imajo razumevanje za tako zvano moderno glasbo, in umetniški uspeh je dosežen. Z drugo, sodobnejšo besedo povedano: treba je znati najtr trg, kjer se taka roba brez ugovora spravi v denar.

Tak trg s prav hvaležno publiko smo imeli na včerajšnjem koncertu. Prav zanimivo je bilo opazovati, kako si je publika resno prizadevala, slediti izvajalcu, čakajoč pri vsakem njegovem udarcu, pri vsaki novi kompoziciji: »Kaj bo zdaj?« Pa ni bilo nič novega. Kar smo slišali prav v začetku večera, popolnoma isto je bilo tudi na koncu. Toda, Bog ne daj, da bi kdo od teh sedanjih moderno usmerjenih stvariteljev, ki so v jako lepem številu napolnili ne preveliko Hubadovo dvorano v Glasbeni Matici, hotel priznati, da mu večer ni prinesel prav za prav nič novega. Ne, vse je zanj gotovo izredno zanimivo. In pri tem se njegovo doživljanje neha. Občutiti skladbe ne more, kar ni prišla iz srca in se toni samo postavljeni drug poleg drugega. Zanj je vse samo »jako zanimivo«.

Koliko nadebudnega skladateljskega naraščaja imamo Slovenci! O, zlati vek zdaj muzam kranjskim pride! Res smo lahko ponosni, če pomislimo, da se bodo naše skladbe igrale po širnem svetu in da bo uspeh povsod ogromen. Sicer pa pustimo to, čeravno »difficile est satyram non scribere«.

Na programu smo poleg ostalih čeških imeli kar štiri slovenske komponiste. Od ostalih slovenskih stvari je napravila Osterčeva »Tokata« še najboli soliden dojem, dočim se je Švara v »Atematikonu« trudil ostati v formi brez forme. V Žebretovem »Scherzu« se pa tu in tam kakor bliski pojavljajo skoraj svetli momenti, ki nas spominjajo na solidne in neovrgljive nauke o glasbi. »Tri klavirske skladbe« F. Šturma bi pa prav lahko nosile naslov »skladbice« ali celo fragmenti in so kot taki vplivali najbolj prazno.

V zvezi z našimi komponisti nam je dr. Reiner zaigral še nekaj skladb iz svojega najožjega interesnega kroga, tako »Tokato« P. Bořkovca, »Bagatele« J. Ježka, od katerih druga in tretja niti nista bili posebno hudo »moderni«; dalje so bili na programu še: K. Haba s »Suito«, A. Haba s »Tokato«, pianist sam s svojo »Sonato« op. 10, J. Srnka s »Fantazijo« ter končno A. Stržek s »Štirirročno suito«. O podrobnejši oceni naj se razpišejo drugi na primernejšem mestu. Rečemo samo: imena komponistov ter njihove skladbe bi se prav lahko med seboj pomešalo — zunanji uspeh bi lil zaradi pomanjkanja kontrole popolnoma isti.

Dr. Karel Reiner je mlada, simpatična pojava in pianist izrednih zmožnosti. S stoično mirnostjo gre preko tehnično kočljivih pasaž in s finim taktom prednaša mirnejše partije. Slovi za najvernejšega interpreta sodobne glasbe, ki jo propagira na svojih nastopih. Mogoče, da se bo unesel — star je komaj 24 let — in da se bo vsaj deloma zopet povrnil h glasbi, ki je napisana iz srca in za srce, sicer bo njegova zvezda prav kmalu ugasnila, kakor je zažarela, in se bo o njem govorilo le kot kuriozumu.

V Stržkovi »Suiti« je Reinerju bil najboljši drug naš Marijan Lipovšek, ki se mu je kočljiva in krhka glasba nad vse podala.

Intimnega koncerta, ki je bil skoraj malo preveč intimen — če vpoštevamo pri tem neznosno vročino, brnenje ventilatorjev in pa spremljanje klavirske igre z nekakšnimi zamolklimi, skrivnostnimi udarci (kar je L. M. Š. v »Jutru« že opetovano grajal) — se je udeležilo lepo število interesentov. Zanimanja je bilo mnogo in temu primeren tudi aplavz. Ape.

Zaščita stanovanjskih najemnikov

Ljubljana, 8. maja.

Prejeli smo:

V Osijeku je izšel v listu »Kiradžija« zelo aktualen članek, ki se glasi:

»Kakor rdeča nit se vleče po naših dnevnikih nerešeno vprašanje stanovanjskih najemnin kot problem, ki v današnjih prilikah globoko reže v življenjske razmere vsakega nameščenca in delavca ter vzbuja njegov največji interes. Zahteva po končni in pravični rešitvi tega vprašanja je odsev javnega mnenja onega dela ljudstva, ki ni posestnik lastne stanovanjske hiše in ki živi izključno od svojega zaslužka. Ta del državljanov je dandanes popolnoma prepuščen diktatu hišnega lastnika in je v najtežjih ekonomskih prilikah. Stanovanjski najemniki morajo plačevati, ako žele stanovati, ono najemnino, ki jo zahtevajo od njih hišni lastniki. Ne vprašuje se mnogo po dejanski prometni vrednosti stanovanja, ne upošteva se ekonomska možnost najemnika in njegova plačilna sposobnost, temveč zahtevajo se redno najemnine, ki hišnemu lastniku zasiguravajo neprimerno visok dobiček od vloženega kapitala! Med tem ko se najemnikom proti njihovi volji kratkomalo zmanjšujejo službeni prejemki, ker je to postulat splošnih nepovoljnih gospodarskih prilik, imajo hišni posestniki proste roke! Tako se ustvarjajo socialne neprilike, ki povzročajo ogorčenje na strani najemnikov proti nesocialnemu postopanju s strani velike večine hišnih posestnikov.

Objektiven gledalec uvideva, da tako ne more iti dalje. Prepričan je, da je treba ukreniti tudi pri nas ono, kar so že davno ukrenili v drugih državah, kjer zakonodajalec vedno uvažuje izjemne prilike in regulira odnošaje med hišnimi posestniki in stanovanjskimi najemniki. Nihče naj ne trdi, da so v tej smeri pri nas razmere boljše, nego v drugih državah. Zaman so bile prošnje in protesti najemnikov, zaman javno dokazovanje upravičenosti njihovega stališča in potrebe legislativne intervencije. Do danes se niti delno ni ugodilo zahtevam stanovanjskih najemnikov.

G. minister za socialno politiko je podal pred letom dni zelo pomirljive izjave, vendar so do danes ostale še neuresničene! To nevzdržno stanje težko prizadeva delavce, nameščence, najemnike, katerim so prejemki znižani daleko pod minimum. Že zaradi teh bi bilo potrebno rešiti ta mučni in neodložljivi problem! To vprašanje se ne sme pustiti iz vidika, četudi bi se temu še tako protivili zastopniki hišnih posestnikov, ker je to socialno vprašanje, vprašanje eksistence celega dela državljanov, katerega zaščita bi ne povzročila nikomur nobene škode! Narodno predstavništvo naj stori torej svojo socialno dolžnost in ugodi upravičenim zahtevam stanovanjskih najemnikov!«

Ker je zahteva stanovanjskih najemnikov popolnoma upravičena, uspeh končno ne bo izostal! Treba se je zavedati, da je le v edinosti in vztrajnosti moč! Zato ga tudi tem potom pozivamo vse stanovanjske najemnike, da se takoj včlanijo v društvo stanovanjskih najemnikov, da bomo nastopili kot en mož za svoje pravice!

Jadranski teden v Kranju

Kranj, 7. maja.

Kakor mogočen val je zajel vso dravsko banovino klic Jadranske straže, da posveti svojo misel našemu morju, našemu Jadranu. Tudi Kranj ni hotel zaostati za drugimi kraji, že v aprilu je podmladek JS na tukajšnji tekstilni šoli priredil akademijo s plesom, ki je bila lepo obiskana in je dosegla zelo lep uspeh. Pred pričetkom tedna je izdal krajevni odbor JS kratek proglas, v katerem je pozval meščanstvo, da gmotno z nakupom kolkov prispeva k tej plemeniti akciji. Naši trgovci, zavedajoč se pomena morja, so okusno in primerno aranžirali svoje izložbe. Gotovo najlepše so bile izložbe veletrgovine Savnik in tvrdke »IKA«. Jadranski podmladkarji so uspešno prodajali kolke.

Največja prireditev v jadranskem tednu pa je bila odlično uspela akademija podmladka JS na realni gimnaziji v petek zvečer. Izbran spored je otvoril moški zbor višješolcev, ki je pod vodstvom prof. Švikaršiča efektno zapel Marinkovičevo Na Adriju. Navzoči, ki jih je bilo toliko, da je bila okusno dekorirana gimnazijska telovadnica že skoro pretesna, so mladim izvajalcem toplo ploskali. Sledila je po sedmošolcu g. Grčmanu občuteno podana deklamacija Kataliničeve Jadranske straže. Prof. Ivančič je v svojem govoru podal na kratko in izčrpno zgodovino našega Jadrana, katerega pomen ni le v tem, da ga samo posečamo in občudujemo, temveč da je ono kakor pljuča, s katerimi more naše gospodarstvo svobodno dihati, da po njem pritekajo k nam kulturne, socialne in gospodarske dobrine in ono nas spaja s širokim svetom. Nato nas je prof. Planina popeljal s prikupno besedo in lepimi skioptičnimi slikami na krasen izprehod ob jadranski obali. Dva skavta, g. Šorli in g. Brtoncelj, sta zanosito podala meditacijo Aškerčevega Morja, nakar je nastopil mladinski zbor, ki je zapel himno Jadranske straže in narodno pesem »Barčica«. Na klavirju je zbor spremljal prof. Švikaršič. Sledil je melodram Šantič-Gounodove »Veče na školju« ob spremljavi violine g. Gregorca. Vsekakor najbolj efektno pa je bil podan kot zaključna točka lepo uspelega večera Jerajev melodram: Lepa Vida. Izvajalka gdč. Lea Sabothyjeva je pokazala z globoko doživetim podajanjem močan dramatski talent, spremljal pa jo je enako občuteno na klavirju prof. Švikaršič. Vsi posetniki, ki so močno zainteresirani sledili posameznim točkam sporeda, so vse izvajalce nagradili s prisrčnim in spontanim priznanjem. Na prireditvi nabrani prostovoljni prispevki bodo tvorili osnovo za potovanje kranjskih dijakov na Jadran. Vsekakor je jadranski teden potekal v Kranju ob velikem interesu vsega meščanstva in gotovo marsikoga prežel z geslom: Čuvajmo naše morje!

Iz Trbovelj

— **Nedeljski nogomet.** Prvenstvena tekma, ki se je odigrala v nedeljo na igrišču SK Amaterja med domačim SK Amaterjem in SK Dobrno, je končala z zasluženo zmago SK Dobrne v razmerju 3:1 (0:0). Amater je nastopil v precej šibki postavi, vendar so se igralci v I. polčasu krepko držali. V 25. minuti II. polčasa roka v kazenskem prostoru Dobrne in diktirano 11metrovko pošlje Sajevic neubranljivo v gol. Takoj 4 minute nato prosti strel proti Amaterju iz daljave 20 m. Kos ostro streča na gol, vratar sicer žogo ujame, vendar mu zdrči iz rok ter preko rame v gol. Stanje 1:1. Sedaj pritisne Dobrna z vso silo in po par lepih predorih postavi končni rezultat 3:1 v svojo korist. Igralo se je dokaj mirno; publike je bilo razmeroma malo. Sodil je ss. g. Lukežič dobro.

— **Vojaško napredovanje.** Vojni pilot g. Drago Brezovšek, zet tukajšnjega rudniškega rudniškega blagajnika g. Franceta Bidovca, je položil te dni v Novem Sadu izpit za letalskega kapetana ter je dodeljen na službovanje štabu komande zrakoplovnih šol. Čestitamo!

— **Predavanje o pokojninskem zavodu za nameščence.** Ob precejšnji udeležbi tukajšnjih rudniških nameščencev se je vršilo v nedeljo dopoldne v prostorih rudniške restavracije predavanje o gospodarstvu in poslovanju Pokojninskega zavoda za nameščence v Ljubljani. Predaval je predsednik PZ g. Tavčar, na razna vprašanja pa je dajal nameščencem pojasnila tudi pravni referent PZ g. dr. Kostl. Iz zanimivega in vseskozi poučnega predavanja podpredsednika PZ g. Tavčarja so nameščenci z zadovoljstvom posneli, da je zavel v zadnjem času z nastopom nove uprave v PZ tudi nov duh, duh vsestranske štednje proračuna. Nova uprava bo sodelovala v najtesnejšem sporazumu z meščanskimi stanovskimi organizacijami ter bo v vseh važnejših odločitvah zaslišala mnenje nameščencev. — Nameščenci tudi toplo pozdravljajo razširjenje pokojninskega zavarovanja na ostale panoge nameščenstva v državi, ki je odrejeno z novimi amandmani v finančnem zakonu. Vendar pa morajo nameščenci strogo čuvati dosedanjo gospodarsko in finančno avtonomijo zavoda v Ljubljani, ker je to v največjem interesu nameščenstva dravske banovine. — Govornik je obširno razlagal upravno poslovanje, naložbeno politiko in gospodarstvo PZ, ki se bo vodilo v bodoče po gotovem sistemu, kar bo v največjem interesu napredka zavoda. — Po detajlnih pojasnilih, ki jih je dal dr. Kostl na razna vprašanja nameščencev, se je predsednik Društva rudniških nameščencev g. Volčanšek v lepih besedah zahvalil obema predavateljema, slasti pa podpredsedniku PZ g. Tavčarju za njegov izčrpen referat, nakar je zaključil uspelo zborovanje.

— **Gasilsko slavje.** Florjanovo nedeljo so praznovale tukajšnje gasilske čete tudi letos prav slovesno. Ob 8. uri zjutraj je odkorakala izpred rudniškega gasilskega doma 135 mož broječa povorka vseh tukajšnjih gasilskih čet, to je četa rudnika, četa Trbovlje-trg, Sv. Katarina in Klek, na pokopališče, kjer so se poklonili z zastavami spominu preminulih gasilskih tovarišev. Nato so gasilci krenili v cerkev, kjer je bila spominska služba božja. Po sv. maši so čete odkorakale na gasilski vrt, kjer je župni starešina g. Guček pripel predsedniku rudniške gasilske čete g. Hauptmanu odlikovanje Gasilske zajednice, gasilski pevski zbor pa je odlikovancu zapel nekaj lepih narodnih pesmi. Strumni mimohod vseh gasilskih čet pred odlikovancem je zaključil krstno slavo trboveljskih gasilskih čet. — Popoldne so imele gasilske čete razne kulturne prireditve. Tako je imela četa Klek dramatično prireditev, ki je dokaj dobro uspela, ostale čete pa predavanja v svojih domovih.

Iz Ptuja

— **Aranžerski tečaj.** Aranžerski tečaj se bliža koncu. Trgovska mladina, ki je obiskovala nad en mesec tečaj, je pokazala zelo dobre uspehe, o čemer se lahko občinstvo prepriča v gremijalnih prostorih, kjer si lahko vsakdo ogleda moderno aranžirane izložbe. K tako lepemu uspehu je čestitati ne samo tečajnikom, temveč tudi vodji tečaja g. Rosenfeldu, ki je s strokovnjaško roko tako hitro izuril naš trgovski svet v aranžiranju izložb. Zahvala pa gre tudi trgovskemu gremiju, ki je šel organizatorjem z vsemi sredstvi na roko, da se je tečaj otvoril.

— **Napad na cesti.** Ko se je te dni vračal domov s kolesom kolarski pomočnik Vrabič Milko iz Morja, ob. Rače, ga je na cesti v Sesteržah napadel neznan moški ter ga udaril s kolom po glavi tako močno, da je Vrabič padel s kolesa in obležal nezavesten. Ko se je zavedel, je nadaljeval pot pa do Pragerskega, kjer mu je nudil zdravnik dr. Klasinc prvo pomoč, nakar je nadaljeval pot z vlakom v Maribor, kjer je moral v bolnico. Orožniki zasledujejo napadalca.

— **Obmetavanje hiše s kamenjem.** Predsinočnjim se je pojavil pred hišo posestnika Štefana Mihelača v Vel. Varnici okoli 24. ure neki neznan moški, ki je začel najprvo s sekiro razbijati plot, nakar se je spravil s kamenjem še nad hišo ter razbil 17 šip na oknih. Težak kamen je priletel tudi v spalnico, kjer je spala gospodinja, in je le malo manjkalo, da je kamen ni zadel v glavo.

— **Regulacija Grajene,** pri kateri so zaposleni brezposelni iz mesta, je začasno ustavljena, ker se z deli ne more nadaljevati zaradi previsoke vode v Dravi, ki se je razlila v strugo potoka Grajene. Brezposelni bodo ta čas zaposleni pri drugih delih.

ŠAH

Glavni turnir LŠK

Po IX. kolu vodi Furlani s 7 točkami.

Ljubljana, 8. maja.

Samo še dve koli in glavni turnir LŠK bo končan. Situacija se je končno vendarle toliko razčistila, da prideta resno v poštev za prvo mesto edino Furlani in Milan Vidmar. Njima najnevarnejši tekmec je bil Šorli, ki je, računajoč po izgubljenih točkah, imel do včerajšnjega IX. kola največ izgledov. Izgubil pa je proti Preinfalku in s tem pokopal zadnjo nado na prvenstvo, ter se bo najbrž moral zadovoljiti s tretjim mestom. Furlani in Milan imata skoro enake izglede. Dočim igra Furlani še s Cibicem in Šorlijem, so Milanovi nasprotniki Šorli, Marek in Cibic. Odločitev bo po vsej prilike padla šele v zadnjem kolu, ko se bosta srečala Furlani in Šorli, ali pa morda že jutri v partiji Šorli—Milan Vidmar. Četrto mesto bo skoro gotovo pripadlo Sikošku, za naslednje mesto pa je več kandidatov.

Važno spremembo v tabeli je prineslo nadaljevanje prekinjenih partij. Šorli, ki je v II. kolu prekinil z Gabrovškom, je v zanimivi in poučni končnici zmagal. Prav tako je odločil v svojo korist prekinjeno partijo s Cirilom Vidmarjem in se tako povzpel s 5 in pol točke po VIII. kolu med najresnejše kandidate za prvaka. Furlani je imel v prekinjeni partiji proti Preinfalku sicer izglede na zmago, pri nadaljevanju pa se je pozicija spremenila in je imel Preinfalk remis v rokah. Nato je Preinfalk spregledal figuro in ga je Furlani celo postavil na mat.

V sinočnem IX. kolu je bila borba zelo ogorčena. Najprej je končal Furlani. Njegov nasprotnik Kranjec je kmalu v začetku z grobo napako izgubil skakača, nato pa mu je Furlani zajel še trdnjavo in partija je bila odločena. Tavčar je zaradi napake moral zamenjati dve figuri za trdnjavo in ko mu je grozila še izguba trdnjave, se je Gabrovšku vdal. Šorli je proti Preinfalku hotel na vsak način zmagati in je nekorektno žrtvoval figuro. Nastala je končnica, kjer je imel Preinfalk nadmoč dveh kmetov in je partijo dobil. Vse ostale partije so bile prekinjene. Milan Vidmar ima dobljeno končnico proti Sikošku, partiji Ciril Vidmar — Longer in Marek — Cibic bosta pa remis.

Stanje po IX. kolu: Furlani 7, Šorli 5 in pol (1), Milan Vidmar 5 (2), Sikošek 5 (1), Cibic 4 in pol (1), Gabrovšek, Preinfalk 4 in pol, Longer 4 (1), Ciril Vidmar 3 in pol (1), Marek 3 (1), Tavčar 2, Kranjec 1 in pol.

Drevi igrajo v predzadnjem kolu: Cibic — Furlani, Šorli — Kranjec, Gabrovšek — Preinfalk, Longer — Tavčar, Šikošek — Ciril Vidmar, Marek — Milan Vidmar, jutri pa se bodo doigrale vse prekinjene partije.

LIANE HAID — VIKTOR DE KOWA — PAUL KEMP
V VELIKI BOLVARY-OPERETI
DVOREC NA JUGU
PETJE — VESELJE — SMEH — ZABAVA SO ELEMENTI TE OPERETE.
Predstave ob 4., 7¼ in 9¼ uri ELITNI KINO MATICA, telefon 21-24

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Torek, 8. maja, katoličani: Prik. sv. Mih., Budislav, pravoslavni 25. aprila.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Dvorec na jugu.
Kino Dvor: Gospodarji vsemirja.
Kino Šiška: Beneška noč.
Trgovsko dobrodelno društvo »Pomoč«: Občni zbor ob 20. v Trgovskem domu.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Bohinec, Rimska cesta 24, dr. Kmet, Tyrševa cesta 41, Leustek, Resljeva cesta 1.

Izpod sita

Šimel se rad splaši, posebno če ga pikajo muhe. In kadar se splaši, je vedno križ. Pri nas imamo navado pribijati na črne ali kakršnekoli deske občinske razglase, da se ljudje vedo ravnati. Tako je bilo tudi v nekem našem mestu oni dan na občinski deski nabito, da bo tega in tega dne ustmena licitacija menda občinskega lova ali odvažanja občinskih smeti. Pa se je občinski šimel splašil in na desko je prišlo: »Ponovno ustno pogajanje z draženjem navzdol bo...«

Kakšno je to draženje navzdol ali navzgor, bi nam lahko povedal samo občinski šimel, ki ga pa ne smemo preveč dražiti, da ne začne še bolj skakati.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri.

Torek, 8. maja: Gospoda Glembajevi. Izven. Znižane cene od 5 do 14 Din.
Sreda, 9. maja: Pravica do greha. Izven. Izredno znižane cene od 5 do 14 Din.
Četrtek, 10. maja: Praznik cvetočih češenj. Izven. Izredno znižane cene od 5 do 15 Din.
Petek, 11. maja: Karijera kanclista Vincika. Izven. Znižane cene od 5 do 14 Din.
Sobota, 12. maja: Kulturna prireditev v Črni mlaki. Izven. Znižane cene od 5 do 14 Din.
Nedelja, 13. maja: Celjski grofje. Izven. Znižane cene od 5 do 14 Din.

*

Propagandni teden prinese drevi ponovitev Krleževe drame Gospoda Glembajevi, ki uživa odlično zrežirana in igrana največji renome. Opozarjamo, da je to poslednja predstava tega komada v tej sezoni in da veljajo cene od 5 do 14 Din. Opozarjamo občinstvo, da se poslužuje izrednih ugodnosti, ki jih nudi propagandni teden s svojo pestrostjo repertoarja in nizkimi cenami, ki omogočujejo slehernemu obisk gledališča. Za vse predstave, ki se vrše izven abonmaja, veljajo cene od 14 Din navzdol. Sedeži se lahko rezervirajo telefoničnim potom 2231, 2306, ali pa pismeno pri upravi Narodnega gledališča. Dnevna blagajna in predprodaja se nahaja v operi in posluje od 10. do pol 1. ure in od 3. do 5. ure. Poslužujte se ugodnosti in obiskujte predstave Narodnega gledališča.

Pravica do greha ali mož sme grešiti — žena ne?, veseloigra češkega avtorja Wernarja, se igra v sredo dne 9. t. m. v okviru propagandnega tedna po znižanih cenah. V glavnih vlogah nastopajo ga. Mira Danilova, ga. Nablocka in gg. Jan, Cesar. Režija je Kreftova.

Kot poslednja noviteta se pripravlja v drami Galsworthyjeva družabna drama v sedmih slikah Družba v prevodu mladega književnika Voduška in v režiji B. Krefta. Kot poslednja anbonma predstava se pripravlja komedija bolgarskega avtorja Kostova v režiji g. prof. Šesta.

OPERA

Začetek ob 20. uri.

Torek, 8. maja: Poljska kri. Red Četrtek.
Sreda, 9. maja: Carmen. Red Sreda.
Četrtek, 10. maja: Ples v Savoju. Na korist Udruženja gled. igralcev. Izven. Znižane cene.
Petek, 11. maja: Libuša. Red C.
Sobota, 12. maja: ob 15. Viljem Tell. Dijaška predstava. Izven. Globoko znižane cene.

Iz Hrastnika

— **Proslava 60-letnice pisatelja Ksaverja Meška.** Sokolsko društvo v Hrastniku je uprizorilo v soboto v Sokolskem domu dramo »Pri Hrastovih« v proslavo 60-letnice pisatelja Meška. Pred predstavo je br. prosvetar v lepih črtah orisal delovanje in življenje našega popularnega pisatelja. Igra sama je bila odigrana zelo dobro in nam je skoro nemogoče pohvaliti enega igralca oziroma igralko bolj kot drugega, ker so vsi odigrali svoje vloge prav dobro. Lepa uprizoritev te pretresljive drame bi pa zaslužila več pozornosti; v dvorani je bilo namreč samo nekaj nad 150 gledalcev.

— **Djurdjevdanski uranak.** Kljub temu, da je sobotni dež zadržal omahljivce, se je vendar zbralo na Visokem okrog 150 članov NO in NSZ z družinami, da skupno proslave v lepi pomladni prirodi veselo jurjevanje. Dobro razpoloženje družbe je povečala še godba in na ražnju pečeno jagnje. Zanimivo je, da so se udeležili uranka predvsem delavci ter so s tem dokazali, da so dovzetnejši za narodne običaje kot pa inteligenca.

— **Občni zbor in javno zborovanje Narodne odbrane.** V četrtek 10. t. m. ob 8. ima Krajevna organizacija Narodne odbrane v Hrastniku prvi redni občni zbor v deški osnovni šoli, ob 10. pa javno zborovanje v Sokolskem domu. Dočim imajo dostop na občni zbor samo člani in povabljeni gostje, so na javno zborovanje vabljeni vsi, ki se zanimajo za pokret in delovanje Narodne odbrane. Na zborovanju bodo poročali br. dr. Cepuder, predsednik o. o., br. Kokolj in br. Sancin Boris. Udeležba za člane obvezna.

Sestra Katarina **Sestra Katarina**

DNEVNE VESTI

— **Iz poštne službe.** K novi poštni direkciji na Cetinju je premeščenih več uradnikov, med njimi višja kontrolorja Turk Fr. in Gerlič Josip iz Sarajeva.

— **Podpora za zatiranje sadnih škodljivcev.** Razen že odobrenih 400.000 Din banskim upravam za zatiranje sadnih škodljivcev in lastnih sredstev, ki so jih imele edine banovine v ta namen, je kmetijski minister odobril še 125.000 Din za nakup posebnega sredstva za pokončavanje gosenic na sadnem drevju.

— **Polovična voznina za protituberkulozni kongres dovoljena.** Polovična voznina za I. jugoslovenski protituberkulozni kongres, ki bo 11. in 12. maja v Ljubljani, je dovoljena, za državne uradnike z modro legitimacijo pa celo četrtinska. Vsak udeleženec kupi pri odhodu v Ljubljano cel oziroma državni uradniki polovični vozni listek, a nazaj se bo peljal brezplačno s potrdilom kongresne pisarne, da se je kongresa udeležil. Pri odhodu na kongres mora železniški blagajni predložiti objavo, ki jo železniška postaja žigosa in vpiše na njo številko karte.

— **Gozdarski strokovni izpiti.** V ministrstvu za šume in rudnike se vrše strokovni izpiti uradniških pripravnikov gozdarske stroke s fakultetno izobrazbo. Prijavljenih je 17 kandidatov.

— **Delo dobe.** Borza dela v Ljubljani sprejme za takoj 1 kolarja, 1 čevljarja, 3 izdelovalce opank, 1 izdelovalca vate, 1 krojača. Zadnjič smo že poročali, da išče Srpsko poljeprivredno društvo v Beogradu posestnike v Sloveniji, ki bi vzeli v prakso kmetske fante iz srbskih pokrajin. Doslej so se javili 3 posestniki. Borza dela, kakor tudi Srpsko poljeprivredno društvo v Beogradu, sprejemata še nadaljnje prijave.

— **Za prvo prireditev našega najmlajšega smučarskega kluba,** ki bo na praznik vnebohoda pri Sv. Duhu nad Višnjo goro, je že vse pripravljeno. Obeta se lepo vreme in izletniki bodo gotovo zadovoljni, saj bodo videli eno najlepših razglednih točk v bližini Ljubljane, pa tudi zabavali se bodo dobro. Iz Ljubljane se odpeljejo člani kluba in prijatelji Dolenjske z jutranjim vlakom ob 7.26 do Višnje gore, od koder imajo izletniki uro hoda do romantične cerkvice vrh hriba, kjer bo ob 10. maša, po maši pa se razvije prijetna družabna zabava na vrtu klubovega poslovodje g. Ivana Zupančiča v Zavrtačah pod Sv. Duhom. Videli bomo tudi, kjer bo stal prvi smučarski dom na Dolenjskem. Na praznik pohitimo torej k Sv. Duhu nad Višnjo goro!

— **Kupuj domače blago!** V zadnjem času je gospodarska kriza pri nas že nekoliko popustila. Njenega najslabšega znaka, apatije, pa naši podjetniki še niso preboleli. Mnogi so sicer že začeli s smotrenim delom za napredek, vendar pa venomer vsi tarnajo nad pomanjkanjem denarja in padanjem konzuma. Naš denarni trg se je pa v splošnem že precej izboljšal in se bo še bolj in hitreje, ako bo vsako podjetje izpolnjevalo svojo dolžnost in kupovalo v prvi vrsti surovine kot tudi stroje in ostale potrebščine domačega izvora, saj imamo skoro absolutno vsega dovolj. S tem bodo koristili sami sebi in državi. Da pa bodo videli in pokazali, kaj vse se pri nas proizvaja, naj se udeleže letošnjega XIV. spomladanskega velesejma v Ljubljani od 30. maja do 10. junija. S tem si bodo prihranili mnogo izdatkov za informacije o potrebi proizvodnje in konzuma, spoznali potrebe konzumenta, pridobili večji trg za svoje proizvode, ponovno oživeli in sami najuspešneje reševali krizo, ki je pač večinoma samo posledica nezaupanja proti sebi in svojim močem ter sodržavljanom.

— **Glasilo zagrebškega Fotokluba** in tudi fotoklubov Ljubljana in Litija ter fotosekcij HPD Zagreb, Ivanec, Sušak in celo fotosekcije valjevskega sportnega kluba »Bob« je »Foto-revija«, ki je tudi pri nas prav zelo razširjena. Posebno lepe so naslovne strani, ki vse s fotomontažo pripravi ljubljanski mojster P. Kocjančič. Ta številka ima na naslovni strani reprodukcijo Habermüllerjevih »Kvartopircev«, ki vzbujajo pozornost tudi na naši fotografski razstavi, kjer je ta zagrebški mojster brez dvoma prvak vse jugoslovenske skupine. Tudi tekst je prav dober in raznovrsten, zlasti nam pa ugajajo prvovrstne priloge, kjer občudujemo fotografijo »Pri delu«, ki jo je napravil ljubljanski rojak Ljubo Vidmajer. Mariborčan Cizelj ima svojega izvrstnega »Labuda«, Josip Borović iz Splita zanimivo obmorsko mestno večerno scenerijo »Po dežju«, a znani zagrebški portretist Tošo Dabac mojsterski dekliški portret. V tekstu je reproduciran idilični »Majnik« Cveta Šviglja in Vidmajerjev sportni posnetek »Brzina«, ki prav nazorno izpopolnjuje njegov članek z istim naslovom.

— **Rok za prijavo** k udeležbi na XIV. vzorčnem velesejmu v Ljubljani poteče z 10. t. m. Po prijavah, kolikor jih je urad velesejma prejel doslej, bodo letošnji spomladanski velesejem zasedle domače tvrdke vseh panog. Nekaj razstavnega prostora je pa še na razpolago. Uprava velesejma vabi one tvrdke, ki nameravajo razstaviti, da čimprej pošljejo svoje prijave, ker bo sledeči teden že pričela razdeljevati razstavne prostore.

— **Na čuden način odkrit premog v Prekmurju.** V okolici Slaveče v Prekmurju so te dni na neobičajen način naleteli na precej debele plasti črnega premoga. Nekemu kmetu je padla v globoko grapo krava. Ker je ni mogel spraviti iz nje, je začel sekati stopnice, pri čemur je naletel na premog. Strokovnjaki so pregledali teren in ugotovili, da je premog dober.

— **IV. gospodinjsko gospodarska razstava** Zveze gospodinj »Žena v poklicu« na spomladanskem velesejmu od 30. maja do 10. junija v paviljonu »K« bo za vse ženstvo zelo poučna. Poleg revije poklicev bodo razne statistike prikazale, kako se slovenske žene udejstvujejo. Prikazano bo tudi naše strokovno šolstvo, kak je poset tega šolstva in kako napreduje. Žene v poklicih vabimo, da se javljajo pri Zvezi gospodinj, Breg št. 8, uradne ure vsak dan od 4. do 5.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo upadanje oblačnosti, precej stalno in zmerno toplo vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani, Sarajevu in Skoplju. Najvišja temperatura je znašala v Zagrebu in Beogradu 26, v Ljubljani 23.4, v Mariboru 23, v Sarajevu in Skoplju 22, v Splitu 21. Davi je kazal barometer v Ljubljani 766.6, temperatura je znašala 10.6.

— **Razmah našega planinstva čez ves Balkan** nam najlepše dokazujejo zadnje številke Planinskega Vestnika«, zlasti je pa v najnovejšem snopiču že samo majhen kot za domače planine, ki so itak že vsem naročnikom do podrobnosti znane. Dr. A. Brilej nas v svojem slikovitem opisu gora zapadne Bolgarije vodi na Rilo planino in v znameniti Rilski samostan, dr. H. Tuma pa nadaljuje svojo sijajno monografijo Beneške Slovenije. Lev Pipan opisuje Vizitor nad Plavskim jezerom, Lipovšek Marijan pa svojo zanimivo pot čez Durmitor na morje. Tudi članek »Osojnica« na Koroškem nam priča, da so naši planinci na vse strani razširili svoj delokrog, vendar smo pa veseli tudi dr. Oblakovega živahnega opisa Škrlatice. Če hočemo o Triglavu najti še kaj novega, moramo že prebrskati minule čase in tako je Fran Govekar izkopal pri svojem prijatelju svoje staro pismo, kjer je Govekar opisal svojo prvo in menda tudi edino pot na Triglav, ko se je zaobljubil, da gre drugi dan k maši, če pride srečno s tega grozansko nevarnega vrha. In res je bil pisatelj Govekar drugi dan pri maši! Menda tudi zadnjič, kakor na Triglavu. Tudi ta številka je zanimivo ilustrirana, a najlepše so priloge, saj je prof. Janko Ravnik dal svoj čudoviti posnetek »Narcis v gozdu pod Golico«, Krašovec pa nežno »Pomlad v Matkovem kotu«.

Doraščajoči mladini nudimo zjutraj čašico naravne **»Franz Josefove« grenčice,** ki doseza radi tega, ker čisti kri, želodec in čreva pri dečkih in deklicah prav znatne uspehe. V otroških klinikah se uporablja **»Franz Josefova« voda** že pri malih največ težko zagatenih bolnikih. **»Franz Josefova« voda** se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— **Dve nesreči.** Iz Kranja so prepeljali včeraj v bolnico 21-letnega hlapca Petra Zela, ki ga je brcnil konj v glavo in mu razbil vso čeljust ter ga zelo poškodoval po obrazu. — Druga žrtev nesreče je postal dohodarstveni paznik Ivan Tauzes, stanujoč na Lončarski stezi, ki je pred dnevi padel z drevesa in zadobil resnejše notranje poškodbe.

— **Pred senzacijonalnim procesom v Novem Sadu.** V sredo se bo vršila v Novem Sadu senzacijonalna razprava proti bivši blagajničarki Katici Dejanovićevi, bivšemu uradniku Božidarju Deprasenku in bivši železniški uradnici v Beogradu Margiti Galamboš. Dejanovićeva je namreč v železniški blagajni prodajala ponarejene vozne listke, denar so si pa vsi skupaj razdelili. Afera je bila odkrita v decembru 1932, ko je Dejanovićeva brez sledu izginila, a 1. februarja l. 1933 se je sama javila mariborski policiji, ker ni mogla pobegniti čez mejo. Dejanovićeva se zagovarja, da je ponarejene vozne listke dobila od kontrolorja subotiške direkcije Seiferta, ki je pa že mrtev. Država je bila pri teh malverzacijah oškodovana za približno 2 milijona dinarjev.

— **Strašen zločin blazneža.** V kopališču Kapela pri Bjelovaru se je te dni odigrala pretresljiva rodbinska tragedija. 28-letni Miha Mihalić je v nastopu blaznosti smrtno nevarno ranil 27-letno ženo Ano, 5-letnega sina Josipa in 4-letno hčerko Marico. Ko je videl vse v krvi in je bil prepričan, da so mrtvi, se je obesil. Težko poškodovane Mihalićeve so prepeljali v bolnico, kjer se žena Ana in sinček Josip borita s smrtjo. Mihalić je začel zadnje mesece kazati znake slaboumnosti. Trpel je na fiksni ideji, da ga hočejo sosedje ubiti. Zato je zdravnik dr. Fuchs priporočal rodbini, naj ga pošljejo na opazovanje v Zagreb. Mihalić je bil prepričan, da ga hočejo v Zagrebu ubiti, in zato je zasnoval grozen načrt, da se odkriža žene in dece. Strašno dejanje je res izvršil. Zanimivo je, da je njegov starejši brat France pred 10 leti v blaznosti s sekiro razsekal svojo ženo.

— **Berač, ki ima pet hiš.** Pred okrožnim sodiščem v Sarajevu se je zagovarjal včeraj berač Hamdija Ihtijarević, ki ima pet hiš. Mož je slep in slepoto je izkoriščal, da je naberačil celo premoženje. Zaradi beračenja je bil že šestkrat kaznovan.

Iz Ljubljane

—lj **Teren starega otroškega igrišča v Tivoliju** dvigajo, da ne bo več močvirnat. V Tivoliju je visoka talna voda in teren na otroškem igrišču je bil zelo nizek, zato je bila zemlja dolgo mokra zlasti po dežju. Takšen teren seveda ni primeren za otroško igrišče, razen ob najbolj suhih poletnih mesecih. Zdaj navažajo že nekaj časa tja zemljo, da bo teren dvignjen do višine drevoredov. Letos prostor ne bo uporaben, ker se še zemlja ne bo dovolj sesedla in ker še ne bo zrasla trava, zato si bodo morali poiskati otroci drugje igrišče. Tik ob železnici v Latermanovem drevoredu, kjer so zgradili lani igrišče po Plečnikovem načrtu, je zdaj prav za prav park, kjer se zbirajo otroci le ob bazenu. Največ jih je v novem drevoredu ob igrišču Atene, kjer pot še ni posuta s peskom in kjer je tudi dovolj solnčno. Vendar je sam drevored preozek za igrišče ter je težko braniti otrokom, da bi ne silili na trate. Upamo, da bodo nekoliko preuredili novo igrišče, saj je bil prostor za to namenjen, da se ga ne bodo več izogibali otroci. Treba bi bilo samo nekoliko posuti z drobnim peskom in postaviti nekaj klopi, tako nizkih, da bi jih lahko uporabljali tudi otroci.

—lj **Sezono za razkopane ceste imamo.** Poljanska cesta še vedno ni tlakovana. Zaposlenih ni mnogo delavcev in tudi vreme je neugodno za tlakovanje, zato je opravičljivo, da delo ne napreduje hitreje. Tudi pri delu na Bleiweisovi cesti jih zadržuje nekoliko vreme sicer je pa cestišče razdejano že od banovinske palače do Aleksandrove ceste. Nekateri so pričakovali, da bodo Bleiweisovo cesto tlakovali kos za kosom, da ne bo razkopana vsa hkrati, zdaj pa vidimo, da hočejo ustaviti ves promet. Ljudje kmalu ne bodo mogli niti iz hiš.

—lj **Nadzidali bodo** enonadstropno dr. Jemčevo hišo, ki stoji ob Tržaški in Groharjevi cesti. Tudi tu bodo dvigali postopno staro streho ter zidali pod njo kot vidimo pri gradnji tretjega nadstropja banovinskega poslopja v Knafljevi ulici. Pri tem poslopju gradnja napreduje precej hitro ter so dvignili streho že visoko.

—lj **Dve štorklji nad mestom.** Zanimiv prizor so davi okrog 11. opazovali ljudje na Bleiweisovi cesti in v bližnji okolici. Nad mestom sta krožili v krasnih lokih dve štorklji, ki sta najbrž zašli in iskali orijentacijo. Dolgo sta krožili, potem sta se pa začeli dvigati v zračne višave in kmalu sta na obzorju izginili.

—lj **Bregovi Gradaščice** in vsa njena okolica na Mirju in v Trnovem se je tako olepšala z nasadi, da spada med najmičnejše dele našega mesta. Ker sredi široke Cerkvene ulice nasajena drevesa še niso zrastla, se jim ljudje seveda čudijo, ker si ne morejo predočiti, kako lepo bodo učinkovala košata drevesa pred nizkimi trnovskimi hišicami, kjer je bila sedaj prava pusta gmajna. Ves ta odlično preurejeni del mesta pa loči od slikovito zasajene Vegove blice in Zoisove ceste edino še kratek del neregulirane Emonske ceste pred trnoskim mostom. Sklenjeno je namreč, da pade Špeletičeva hiša, ki stoji sedaj še na sredi projektirane razširjene ceste. Že štiri leta se pogajajo za njo, ko je bila hiša še 100.000 Din cenejša, kakor danes. Zaradi zavlačevanja bomo morali torej danes šteti 100.000 več, razen tega pa tudi ne moremo združiti že preurejenega Kongresnega trga, Vegove ulice in Zoisove ceste ter Emonske ceste z reguliranim Trnovim in Mirjem v skladno celoto. Če bomo še dalje odlašali, se lahko primeri, da bo hiša še dražja, regulacija tega dela mesta pa nikdar gotova in popolna. Tako opažamo tudi na drugih krajih, da amo precej polovičarski, saj tudi na Zoisovi cesti še ni narejen ob zidu projektirani vodnjak, prav tako je pa tudi še vedno suh vodnjak na Vrazovem trgu. Dokončajmo najprej pričete načrte, nato se pa šele lotimo novih!

—lj **Starše opozarjamo, da pošljejo** svoje otroke v sredo, dne 9. t. m. pop. ob 16. uri v veliko unionsko dvorano. Tam bodo namreč nastopili mladi pevci in igralci (orkester) iz Kranja ter izvajali celo vrsto mladinskih skladb najbolj priljubljenega skladatelja Emila Adamiča. Najprvo bodo zapeli 5 narodnih pesmic v priredbi Emila Adamiča, nato njegovo suito za šolski orkester v 10 delih z deklamacijami. Sledi Bajka in Kresnice, kantati za mladinski pevski zbor, soliste, govorilni zbor s spremljevanjem orkestra. Vse skladbe, razen narodnih pesmi, se v Ljubljani prvič javno izvajajo. Vseh sodelujočih v zboru in orkestru je 80, vodi jih g. Albin Fakin, vodja glasbene šole v Kranju. Kranjski mladinski zbor ponovi koncert z istim sporedom zvečer ob 20. uri. Oba koncerta, mladinski in večerni, se vršita v unionski dvorani. Za mladino popoldne so sedeži po 5 in 3 Din, stojišča po 2 Din, za odrasle pa so sedeži od 6—15 Din, stojišča po 3 Din. Obisk najtopleje priporočamo, ker sta tako zbor kakor tudi orkester naštudirana z vso vestnostjo, skladbe pa so izredno lepe, pa tudi interesantne.

—lj **V kapeli slov. starokatoliške cerkve v Ljubljani** na Gosposvetski c. 9 ne bo v četrtek 10. t. m. t. j. na praznik vnebohoda službe božje, ker se bo opravila ta dan prva slovenska sv. maša ob 9. uri v Ptuju v prostorih Glasbene Matice.

—lj **Podmladek Rdečega križa I. deške meščanske šole** v Ljubljani priredi v sredo 9. maja ob 8. uri zvečer v dvorani Delavske zbornice akademijo s pestrim sporedom. Starše učencev in prijatelje mladine vljudno vabimo k posetu te prireditve, katere čisti dobiček je namenjen za podporo siromašnih učencev.

—lj **Danes predvaja ZKD** svoj senzacijonalni velefilm avijacije v »Zvočnem kinu Dvor«. S tem daje priliko, da si ta film ogledajo še vsi oni, ki ga še niso videli ter oni, ki se zanimajo za moderno letalstvo. Film se predvaja ob 4., 7. in 9. uri. Oglejte si to delo, da boste znali ceniti pomen zrakoplovstva. Film nudi mnogo zabave in pouka.

— **ZKD film.** V dneh protituberkuloznega kongresa bo ZKD predvajala razne filme, ki naj pouče naše ljudi o posledicah in vzrokih najhujše sovražnice človeštva. Opozarjamo posebno matere in doraščajočo mladino na te predstave. Cene običajne 2.50, 4.50, 6.50. Predstava ob 14.30. Za predstavo v soboto ima ZKD na programu ljubko opereto »Kraljica srca«, na kar že danes opozarjamo cenjeno občinstvo.

—lj **Drzne tatvine po stanovanjih.** Pred nekaj dnevi se je neznan tat splazil v spalnico Karla Blatnika v Hrenovi ulici 4 in mu ukradel zlato Schaffhausen uro z dvojnim pokrovom ter zlato verižico in zlatim križcem v skupni vrednosti 3400 Din. — Na Poljanski cesti št. 15 je pa nekdo iz jedilnice ukradel Francu Teuerschu zlato verižico z vdelanim rumenim kamnom (topas ali safir) v skupni vrednosti 1000 Din. — Iz stanovanja Helene Hoferjeve v Kamniški ulici 20 sta bila te dni ukradena dva zlata prstana z rubinom in akvamarinom, poleg tega pa dva para zlatih uhanov, zlata damska ura in par ženskih čevljev. Škoda znaša 1070 Din.

—lj **Obup nad življenjem.** Snoči je v obupu pil lizol delavec mestne vrtnarije Anton S., stanujoč v Mostah. Reševalci so ga prepeljali v bolnico. Njegovo stanje je povoljno.

Iz Celja

—c **Čebelarska proslava.** Čebelarska podružnica za Celje in okolico bo priredila v nedeljo dne 13. t. m. ob 15. pri čebelnjaku g. Martina Rebova v Košnici poučno predavanje, združeno s proslavo 200letnice rojstva našega slavnega čebelarja Antona Janše.

—c **V celjski bolnišnici** je umrla v ponedeljek 7. t. m. 70letna občinska reva Terezija Tonstnikova iz Šmartnega ob Paki.

—c **Lutkovno igro** »Gašperček — dvorni zdravnik« bo ponovilo Sokolsko društvo v Celju na praznik dne 10. t. m. ob 10. dopoldne v telovadnici okoliške deške narodne šole.

—c **G. Andro Posavec — dvorni lekarnar.** Z odobritvijo Nj. Vel. kralja dne 30. aprila t. l. je bil g. mag. pharm. Andru Posavcu, lastniku lekarne »Pri Marijii pomagaj« v Celju, podeljen naslov kr. dvornega lekarnarja. Čestitamo!

Vse motri Vaše zobe. Samo negovani zobje izpopolnijo Vašo zunanjost. Odol je zaradi tega važno kozmetično sredstvo. Z njim se pridobi, če se stalno uporablja, lepo in zdravo zobovje. Odol pa premore še več: Učinkuje antiseptično.

ODOL

ne neguje samo, marveč tudi varuje Vaše zobe. — Odol se da uporabljati zelo varčno.

—c **Proslava 15letnice SJSU »Sloge« v Celju.** Dijaška organizacija »Sloga« v Celju bo proslavila 9. in 10. t. m. 15letnico obstoja. V sredo 9. t. m. popoldne bo sprejemanje gostov, ob 20. pa bo svečana akademija v veliki dvorani Narodnega doma. V četrtek 10. t. m. ob 10. dopoldne se bo pričel kongres v mali dvorani Narodnega doma, popoldne pa bodo nastopila na dvorišču mestne narodne šole moštva iz Kranja, Ljubljane, Maribora in Celja v tekmah v odbojki. Občinstvo je vabljeno, da v čim večjem številu obišče v sredo zvečer svečano akademijo v Narodnem domu.

Iz Maribora

— **Gibanje obrtništva v aprilu.** Pretekli mesec so na novo dobili obrtne pravice naslednji prosilci: Ferdinand Kager, klepar, Meljska cesta 5; Ivan Sluga, avtoizvošček, Tržaška cesta 22; Drago Zupanc, brivec, Magdalenska ulica 33; Ante Lavrenčič, dovolilo za licitacijski zavod, Gosposka ulica 60; Ludvik Jug, mizar, Slovenska ulica 24; Maks Glavič, čevljar, Frankopanova cesta 5; Josip Munda, krojač, Slovenska ulica 26; Ljudmila Kantnerjeva, trgovina s pilami in pripadajočimi potrebščinami, Aleksandrova cesta 26; Ana Hauptmanova, brivka in frizerka, Tržaška cesta 63; Anton Pahernik, soboslikar in pleskar, Frankopanova ulica 1; Josipina Sotlerjeva, buffet, Pobreška cesta 2; Alfonz Neuz, trgovina z mešanim blagom na drobno, Aleksandrova cesta 1; Uršula Reismanova, prodaja brezalkoholnih pijač in peciva, Frankopanova ulica; Ema Stepišnikova, branjarija, Erjavčeva ulica 10; Julijana Blasnikova, krojaštvo ženskih oblek, Gregorčičeva ulica 26; Anton Vutolen, mizar, Urbanova ulica 26; Matija Potočnik, pek, Koroška cesta 21; Jožef Mlakar, industrija lesnih izdelkov, Levstikova ulica 10. — V aprilu pa so bile izbrisane naslednje obrtne pravice: Cecilija Sovičeva, izdelovanje belega perila, Razlagova ulica 22; Anton Novak, mehanik, Jugoslovanski trg 3; inž. Vladimir Karba, trgovina z lesom, Cankarjeva ulica 1; Ivan Sluga, prevažanje oseb z avtomobilom, Tržaška cesta 22; Ida Velakova, šivilja, Sodna ulica 14; Matevž Novak, čevljar, Vojaški trg 7; Leopold Urban, mesar in prekajevalec, Vetrinjska ulica 18; Anton Beigot, mizar, Gosposvetska cesta 17, Karol Nakerst, prodaja obžarevajočih svetilk, Wildenreinerjeva ulica 8; Kazimir Terpin, trgovina z lesom, drvmi in premogom, Cankarjeva ulica 36 ter Karol Jurkovič, trgovina z delikatesami in mlečnimi izdelki, Miklošičeva ulica 2.

— **Promet mariborske carinarne v preteklem letu.** Tukajšnja carinarna je imela v proračunskem letu 1933—1934 izredno velik promet, saj je v dohodkih v primeri s prejšnjim letom 8,169.746.10 Din. Sicer so pa bili dohodki naslednji: uvozna carina 3,627.579.30 Din (v prejšnjem proračunu 3,283.072.05 Din), izvozna carina 5.220.75 Din (1.148 Din), monopolske takse 73.440.50 Din (31.696 Din), drž. trošarina 765.937.75 Din (1,039.765.70 Din), ležarina 26.216.60 Din (18.627.50 Din), poslovni davek uvoza 93.639.25 Din (82.408.95 Din), olovo 4.994.15 Din (5.339.75 Din), ažija na monopol 33.137.50 Din (31.696 Din), luksuzni davek 708.215.70 Din (230.413 Din), razlika drž. troš. na bencin 119.898 Din (—), kazni zaradi kršitve car. zak. 276.25 Din (180 Din), za prodano blago 10.705.75 Din (77.509.50 Din!), kontrolni donosi 648.662.15 Din (125.795.10 Din), uradniške publikacije 8.107.60 Din (8.054.10 Din), razni slučajni dohodki 78.440.10 Din (31.739.70 Din), 1000 odst. ažija 38.451.193.30 Din (34.735.883 Din), banovinska trošarina 219.53 Din (1.263.— Din), davek na poslovni promet 11.808.747.18 Din (8,625.778.15 Din), kaldrmina 83.425.44 Din (77.096.20 Din), poslovni davek na izvoz 4.049.84 Din (5.895.85 Din), taksni donos 37.595.80 Din (6.233.50 Din!), zaokroževanje 2.502.34 Din (2.858.15 Din). Vsi dohodki v preteklem proračunskem letu torej znašajo 56,592.199.30 Din (48,422.453.20 Din) in je bilo 8,169.746.10 Din več kakor v letu 1932—1933.

— **Umreti se mu je hotelo.** V soboto zvečer so našli na Vojašniškem trgu okrog 28 let starega Vrečarja Franca iz Limbuša nezavestnega na tleh. V hudih bolečinah se je zvijal, iz ust mu je silila pena, daleč naokrog pa je dišalo po lizolu. Nesrečnež je v samomorilnem namenu izpil precejšnjo količino lizola in je bilo njegovo življenje v skrajni nevarnosti. Reševalci so ga takoj prepeljali v bolnico, kjer so mu izprali želodec in ga tako rešili smrti.

— **Še o osnutkih lepaka za »Mariborski teden«.** Poročali smo o odločitvi žirije, ki je ocenjevala osnutke, in pripomnili, da je nosilec druge nagrade neznan, ker osnutku pod geslom »Oranže« ni bilo priloženo spremno pismo. Doznali pa smo, da je bila priznana druga nagrada g. Ivanu Miklavcu iz Ljubljane za osnutek pod gesl. »Oranže«.

— **Nepreviden avtomobilist** je v nedeljo zvečer povozil v Pesnici Franca Vidovča, 28letnega delavca, in njegovo ženo 26letno Marijo. Hotela sta prekoračiti cesto, pa ju je vozilo podrla na tla in obležala sta s hudimi poškodbami na telesu. Oba se zdravita v tukajšnji bolnici.

— **S koli so obdelali** v nedeljo surovi fantje iz Kamnice 35letnega delavca Antona Rudeža, doma na Pobrežju. Omenjeni je nezavesten obležal v mlaki krvi. Nemudoma so obvestili reševalce, ki so nevarno poškodovanega Rudeža prepeljali v bolnico.

Z. K. D. FILM

Samo danes senzacijonalni film avijacije

Gospodarji vsemirja

ZVOČNI KINO DVOR

Predstave ob 4., 7. in 9. Cene 4.50 in 6.50.

Iz Laškega

— **Nedeljski dogodki.** Prav za prav moramo poseči še nazaj v soboto, ko se nam je naše pevsko društvo »Hum« prvič v letošnji sezoni predstavilo. Na splošno zahtevo je moral zbor k obsežnemu programu dodati še nekaj pesmic, kar je najboljši dokaz, da je bilo občinstvo zadovoljno. Glasovno kakor tudi ritmično je bilo petje dovršeno in bi bil efekt v malo manjši dvorani gotovo še večji. V nedeljo pa je bil praznik gasilcev. Dopoldne je spremljala združene čete Laško-Rečica domača mestna godba k blagodarenju v tukajšnjo nadžupno cerkev. Popoldne pa so napravili Florijanovi bojevniki izlet v bližnjo selo Debro. Na prijaznem Plaznikovem vrtičku se je razvila prav prisrčna ljudska veselica. Animiranega razpoloženja ni prav nič motilo, da jih je njihov zaščitnik sv. Florijan počastil s pohlevnim dežjem. Kot rečeno je bila to res ljudska veselica, na kateri ni bilo nobene stanovske razlike, temveč zgolj tovarištvo. Poleg mestnega župana je posetilo veselico v obilnem številu tudi uradništvo, meščanstvo, kopališki gostje in drugi. Ob nadvse pridnem sviranju domače godbe je dan, odnosno večer le prehitro minil; vsi pa so bili ene misli, da je bil to res lep dan. — Z istim vtisom so odhajali iz Laškega tudi udeleženci občnega zbora ljubljanske sekcije društva zemljeknjižnih uradnikov, ki so imeli ta dan svojo redno letno skupščino v mali dvorani tukajšnjega Sokolskega doma. Po izčrpnih referatih in debatah o stanovskih vprašanjih je bil soglasno izvoljen večinoma dosedanji odbor s predsednikom g. Joškom Ziherlom. Po zborovanju so si ogledali zborovalci mesto.

Profesorska.

Profesor: Zakaj me včeraj na cesti niste pozdravili?

— Oprostite, gospod profesor, nisem vas videl, ker sem močno kratkoviden.

— Kaj niste mogli stopiti bliže?

Ponson du Terrail: 17

Lepa židovka

Roman.

In prav storite, če mi vse odkrito poveste, — je odgovoril Raoul. — Sem sicer še mlad in neizkušen, smatram se pa že za pogumnega in moje prijateljstvo vam bo nadomestilo mojo nevednost v postranskih zadevah.

—To je dobro povedano.

Filip ga je objel in mu znova stisnil roko, rekoč:

— Zdaj si že moj brat in lahko ti odkrijem svoje srce.

— Poslušam te.

— Povedati ti hočem svojo zgodbo, vso svojo zgodbo, — je nadaljeval grof de Blossac... V Bordeaux sem prišel baš pred desetimi leti in bil sem siromašen, kakor si zdaj ti, toda častihlepen in poln hrepenenja po slavnih delih.

Raoul se je nasmehnil.

Filip de Blossac je nadaljeval:

— Kakor ti, sem bil tudi jaz pogumen in nobene nevarnosti se nisem bal. Takrat nisem še nikogar ljubil, toda moje srce se je napolnilo z ljubeznijo takoj, ko me je izvolila neka žena prvič osrečiti s svojim pogledom. Priporočeno pismo mi je na stežaj odprlo vrata v Chateau-Trompette. V kratkem sem postal kornet v polku lahke konjenice. Čez osem dni je priredil guverner ples, podoben današnjemu. Na tistem plesu je bila žena, ki so se vsi sukali okrog nje in ki bi bilo za en njen smehljaj nastavilo dvajset mladeničev prsa mečem. In kako se je to zgodilo? Tega sam ne vem. Čez osem dni sem bil že ljubček te žene. Sicer pa sam veš, katere...

— Vem, — je odgovoril Raoul, — markize de Beausejour.

— Pet let je trajalo najino ljubimkanje, — je nadaljeval Filip, — in kakor si moral slišati, sem bil ves ta čas kralj v Bordeauxu, kjer je ona tako močna, da, celo močnejša od samega guvernerja, kajti kralj stori to, kar hoče ona. Ljubezen bi bila morda še danes v meni tako plamtela, kakor prve dni, če bi ne bil srečal Sare.

— Krasne židovke?

— Da, toda predno ti povem, kako sem se seznanil s Saro, ti moram pojasniti nekatere stvari glede židov sploh.

— Ah! — je ušlo Raoulu.

— Kakor menda veš, so židje bloden in preganjan narod. V vsej Evropi so samo štiri mesta, kjer lahko žive v miru in kjer imajo tudi nekaj pravic. Na Portugalskem je to Lisabona, v Nemčiji München, v Franciji Metz in Bordeaux. Zlasti v Bordeauxu so uživali židi v mračnih časih srednjega veka zaščito. Židi imajo tu meščanske pravice in kar je še več ljudje jih spoštujejo, ker so pošteni, marljivi in izobraženi. Posebno priljubljen je v mestu Samuel, lastnik zastavljalnice in Sarin stric. Sara je Nemka in hči Samuelove sestre. V Bordeaux je prišla pred tremi leti in sicer prvič v svojem življenju. Tistega dne, ko se je pojavila na promenadi v slikoviti noši nemških židovk, je bil ves Bordeaux na nogah. Stric Samuel jo je brez strahu posadil v svojo pisarno. Potem so pa njegovo hišo kar oblegali. Ljudje, ki niso imeli niti denarja, niti draguljev, so hodili k njemu izposojat si denar na svoje podpise. Drugi zopet so se izprehajali podnevi in ponoči po ulici des Argentiers, samo da bi videli lepo židovko. Nekega večera je prišlo končno do prave zarote, ki naj bi v nji padla kot žrtvi žid in njegova nečakinja.

— Kako to? — je vprašal Raoul.

— Takoj ti povem. Šest mladih mož je sedelo tisti večer v krčmi, kjer sta jih razgrela igra in vino, da so sklenili čudno pogodbo. Medsebojno so si pod častno besedo obljubili, da bodo drug drugemu pomagali, plen pa da bi dobil izžrebani.

— Saj to je vendar podlo! — je vzkliknil Raoul.

— Počakaj, da ti povem do konca, — je nadaljeval grof Filip.

— Prisega je bila izgovorjena in pohod določen za prihodnjo noč. Toda skrivnosti niso dobro čuvali in stari Samuel je zavohal, da se nekaj kuje proti njemu. Zato je prišel v Chateau-Trompette prosit guvernerja, naj ga zaščiti. Guvernerja pa ni bilo v Bordeauxu. Sprejel sem ga jaz... Le mirni bodite, — sem ga tolažil, — bom že ukrenil vse potrebno... Zvečer istega dne sem odšel sam k Samuelu... Kje imate pa vojake? — me je vprašal. — ...Nikogar nimam s seboj, sem mu odgovoril... — Kaj? — je vzkliknil. Sami ste prišli?... — Ne, prišel sem s svojim mečem, sem se zasmejal... In udaril sem z roko po ročaju... Sare nisem videl. Vsa v strahu se je bila skrila v svojo sobico. Ostal sem pri Samuelu, ki je skrbno zaklenil in zabarikadiral vrata svoje branjerije. Nobenega sumljivega ropota ni bilo slišati, miroljubni meščani so bili že legli k počitku. Okrog polnoči sva pa zaslišala korake. Hiši se je bližalo več mož. Potem so se ustavili. Uganila sva, da stoje pred vrati. Poslušala sva zamolkel pogovor... Posvetujejo se, je zašepetal žid... Tiho sem potegnil meč. Kar je nekdo potrkal na vrata. Samuel se ni niti ganil... Brž nam odpri, stari lakomnež! je zarjul glas zunaj... Samuel je zadrhtel in me vprašujoče pogledal... Ubogati morate, sem mu zašepetal... Odpreti?... Da... Kaj vam pa pride na misel... Odprite! Ponovil sem to povelje z osornim glasom. Za vse drugo pa poskrbim sam... Prestrašeni žid je še vedno okleval in tako sem odprl vrata sam, potem sem pa stopil nazaj. Tolovajev je bilo šest in vsi so bili oboroženi z meči. Jaz sem bil sam. Toda baš ta neenaka borba me je mikala in neka slutnja mi je govorila, da ostanem ne le zmagovalec, temveč da bom za svojo zmago še bogato nagrajen. Tolovaji so mislili, da najdejo v hiši samo mlado dekle in slabotnega starca, toda naleteli so na moža, ki jih je pozdravil z mečem v roki... Moj meč je delal čudeže. Dva tolovaja sem ubil že na pragu, druga dva sem pa ranil. Pa tudi ta dva sta padla na ulici. Zadnja dva sta jo pa popihala. Potem sem zaprl vrata in se obrnil k prestrašenemu Samuelu, rekoč: Zdaj greste lahko mirno spat. Ti se ne bodo več vrnili. ...Komaj sem izpregovoril te besed, so se odprla v ozadju vrata in vstopila je Sara. Ubogo dekle je bilo prihitelo doli na rožljanje mečev. Bila je vsa prestrašena. Videl sem jo prvič v življenju. Njena lepota me je očarala... Samuel me je prijel za roko, rekoč: Tu ti predstavljam tvojega in svojega osvoboditelja!... Sara se je vsa tresla. Gledala me je zdaj radovedno, zdaj zopet hvaležno in s strahom. In sledeč notranjemu glasu mi je naenkrat podala roko.

— Kmalu po tem dogodku, — je nadaljeval Filip, — sem strastno ljubil Saro, ki mi je ljubezen vračala. Bila je pošteno dekle in to me je še bolj navezalo na njo... Nekega dne sem jo vprašal: Sara, ali bi hotela postati moja žena?... Ne, — je odgovorila.

Bandit bi rad postal menih

Zloglasni korziški bandit Spada je začel v ječi moliti in prosil je, da bi smel študirati teologijo

Najslavnejši korziški bandit Spada, ki je privabil s svojim slovesom na Korziko mnogo senzacij željnih Američank, je že delj časa zaprt. Ko so ga zasačili in zaprli, so pustolovske Američanke trdile, da je izgubila Korzika svojo največjo senzacijo. Nedavno je preiskal Spado psihijater, ki je dognal, da je bandit duševno bolan. To bo banditu najbrž rešilo življenje. Ni namreč nobenega dvoma, da bi bil Spado sicer obsojen na smrt. Seveda ga bodo preiskali še drugi psihijatri in če je res duševno bolan, pojde v umobolnico, ne pa na morišče.

Spada se je v ječi močno izpremenil. Hudo je shujšal in zdaj je podoben bolj fanatičnemu menihu, kakor zločincu. Neprestano moli in edina želja, ki jo je doslej izrazil v ječi, je res presenetljiva. Prosil je, naj mu prineso sveto pismo in molitvenike. Njegovi želji so takoj ustregli in zdaj je bandit neprestano zatopljen v molitev. Ponoči je često vstal in prepeval psalme. Njegovo prepevanje je pa motilo jetnike v sosednih celicah in zato so bandita preselili v samotno celico, kjer lahko prepeva vso noč. Pred dobrim mesecem je posetil Spado duhovnik in ostal pri njem dve uri. Bandit mu je povedal, da je njegova najbolj vroča želja postati menih. Žal se mu pa ta želja ne more izpolniti. Lepo je prosil duhovnika, naj prihaja dvakrat na teden k njemu in naj mu po možnosti preskrbi dovoljenje, da bo smel študirati teologijo, ker bi morda potem lahko postal menih.

Nenadna spokoritev krvoločnega bandita je menda predzadnje dejanje njegovega pustolovskega življenja. Spada je bil več let strah in trepet Korzike, bil je poglavar tolpe, ki je s svojo surovostjo in bestijalnim sadizmom strahovala prebivalstvo otoka. Število žrtev njegove tolpe se sploh ne da točno dognati. Često je Spadova tolpa napadla cele vasi, pomorila vse, ki so se ji uprli, oropala kmete in oskrunila njihove žene. Niti otrokom banditi niso prizanašali. Mnoge kmete so odvedli s seboj in če niso pravočasno dobili odkupnine, so jih pomorili na najstrašnejši način., Spadova tolpa je temeljito gojila tudi krvno osveto. Če se ji je kdo uprl ali če je kak njen član padel v boju, ni preostajalo rodbini dotičnega, ki je bandita ustrelil, nič drugega, nega da je hitro pobegnila v inozemstvo, kajti vsi člani rodbine so dobro vedeli, da so jim ure štete, če ostanejo doma. Spadovi pajdaši v takih primerih niso odnehali prej, dokler ni bila pomorjena vsa rodbina, ali pa tudi vsi sorodniki dotičnega, ki je njihovega tovariša ubil. In v večini primerov se jim je posrečilo pomoriti cele rodbine.

Spada je bil v tolpi najdrznejši in najkrvoločnejši. Bil je izboren strelec in orožniki so se ga zelo bali. Marsikaterega orožnika je pokosila njegova krogla. Spada je organiziral mnogo pohodov proti orožnikom, poslanim na lov za njim v gozdove, in banditi so navadno v spopadih z orožniki zmagali. Spada je bil na glasu, da ga sploh ni mogoče raniti. Niti v najhujši bitki ga ni zadela nobena krogla. Končno je vlada sklenila energično nastopiti proti banditom. Na Korziko je poslala vojaštvo s strojnimi puškami in granatami. Nad 600 mož je zasledovalo bandite, ki so bili po vrsti ujeti, mnogi pa tudi ustreljeni. Končno je ostal samo še Spada s peščico najdrznejših pajdašev, po obupnem boju se je pa udal brez najmanjšega upora v cerkvi, kjer je baš molil.

Strela v zraku ni nevarna

Po katastrofi ameriškega zrakoplova Acron je bil ustanovljen pododbor odbora za letalski promet, ki naj bi z meteorologi in fiziki pojasnil vprašanje, ali preti letalu odnosno zrakoplovu nevarnost, če zaide v nevihto. Pododbor je to vprašanje temeljito proučil in objavil obširno poročilo, ki posnemamo iz njega nekaj zanimivih podatkov.

Če pazimo pri zračnem prometu na glavna varnostna pravila, se nam ni treba bati strele. Z vodikom napolnjeni zrakoplov je skoraj tako malo v nevarnosti, kakor s helijem napolnjeni zrakoplov, čeprav se vodik hitro vname, helij pa sploh ni gorljiv. Seveda mora imeti zrakoplov na površju kovinasto mrežo. Čim gostejša je ta mreža, tem bolj varen je zrakoplov. Tudi pri letalu lahko zavarujemo potnike in motor pred strelo brez posebnega truda in stroškov. Nevarnost strele same je v zraku neznatna. Vendar pa morajo letalci paziti, da se izognejo nevihti, čeprav imajo vsa zaščitna sredstva proti streli. Med nevihto je mnogo bolj nevaren močan veter, kakor pa strela.

Ledene gore

V maju pričakujejo večje število ledenih gora v Antlantskem oceanu, kar dela kapitanom prekooceanskih parnikov hude skrbi. Ameriška pomorska straža, ki budno pazi na ledene gore in jih razbija, je naštela 630 ledenih gor, ki so se že pomaknile za 48. stopinjo. Lani jih je bilo samo 216. Ledene gore se začno pomikati proti jugu navadno v aprilu in izginejo šele proti koncu julija. Letos morajo biti kapitani prekooceanskih parnikov zlasti v severnem delu Atlantika še posebno previdni. Amerika je poslala proti severu dva parnika, katerih posadki bosta ves čas opazovali premikanje ledenih gora in obveščali o njih kapitane prekooceanskih parnikov.

Odkar se je potopil nesrečni »Titanic« in potegnil na dno morja 1500 ljudi, strogo nadzirajo proge prekooceanskih parnikov in ledene gore, ki se jim bližajo, razbijajo s termitom. Na podlagi bogatih izkušenj o premikanju ledenih gora v zvezi s stanjem barometra napovedujejo posebne stanice na obali morebitno nevarnost in parniki lahko pravočasno ukrenejo vse potrebno, da se izognejo ledenim goram. Atlantske ledene gore izvirajo od ledenikov na Grönlandiji, ki jih žene tok proti jugu, dokler ne priplujejo v tople vode zalivske struje, kjer jih kmalu pogoltne morje. Na prometnih progah se pojavijo vedno v poletnih mesecih. Ledene gore se pa lahko pojavijo tudi po potresih na severu in v tem primeru seveda tudi ob drugih letnih časih.

Za milijone zavarovan nos

Iz Mekke je prispel v London znani arabski bogataš šejk Jelal Quraishi, ki si je izbral za cilj življenja zbiranje redkih in dragih parfumov. Mož ima tako sijajno razvit vonj, da takoj spozna, kako je sestavljen parfum in v kakšnem razmerju so zmešane v njem poedine snovi. Zato ni čuda, da zelo visoko ceni svoj nos, ki ga je dal temu primerno zavarovati v Londonu za 30.000 funtov šterlingov, kar je že celo bogastvo.

Šejk je zelo bogat in zato lahko potuje po svetu ter zbira najdragocenejše parfume. Zbrane ima že iz vseh delov sveta in vseh vekov. Najdragocenejši parfum v njegovi bogati zbirki je nad 4000 let star parfum iz znamenite Tutankamnove grobnice. Šejk vidi v svojem nosu najboljšega pomočnika pri zbiranju dragocenih parfumov in zato ni čuda, da ga je tako visoko zavaroval.

Strela vrnila otroku vid

V mestecu Bingley v Angliji se je pripetilo v torek nekaj nenavadnega. Zakoncema Fearnley se je rodila slepa hčerka. Ker sta bogata, sta jo vodila iz sanatorija v sanatorij, od specijalista do specijalista, da bi ji vrnil vid, toda vse je bilo zaman. Ker je pa bilo dete tudi sicer bolehno, sta bila roditelja z njo skoraj vsak dan pri zdravniku. Nedavno sta bila zopet pri specijalistu, ki je izjavil, da otroku žal ni pomoči. Dekletce je staro 4 leta.

Danes teden je ležalo na divanu. Zunaj je divjala nevihta. Naenkrat je udarila strela. Dekletce je kriknilo in si zakrilo oči z rokami. Po licih so ji pritekle debele solze. Prihitela je prestrašena mati in vprašala, kaj se je zgodilo. Hčerkica ji je potožila, da jo peko oči in prosila je, naj ji položi na nje mrzel obkladek. Kmalu je vsa prepotena zaspala. Drugo jutro se je pa zbudila in kriknila. »Mamica, vidim!«

Z Jesenic

— **Nov grob.** Po daljši bolezni je v soboto popoldne preminul v 70. letu starosti g. Smolej Ivan p. d. Pehtovc vpokojenec bratov. skladnice in hišni posestnik na Jesenicah. Pokojni je bil prava domača korenina in je z njim legel v grob eden najstarejših občanov, ki so doživeli popoln gospodarski preobrat Jesenic. Zapušča vdovo, sina in hčerko. Bodi mu ohranjen blag spomin, težko prizadetim svojcem naše sožalje!

— **Lepa sportna prireditev.** Agilni ASK »Gorenjec« je priredil v nedeljo ob 11 svoj vsakoletni stafetni tek okoli Jesenic, katerega se je udeležil tudi DKD »Enakost« z desetorico tekačev. Pred kolodvorom, kjer je bil start in cilj, se je zbralo do 1500 ljudi, ki so nestrpno čakali na pričetek teka. Vodniku prireditve so se predstavile tri desetorice tekačev, in sicer dve od Gorenjca in ena od »Enakosti«, dočim se »Bratstvo« ni udeležilo tekme, ker vsled prepozne prijave niso bili od prirediteljev k tekmi pripuščeni. Čim se je prva trojica tekačev spustila v dir, se je vsa zbrana publika namestila po vsej dolžini in na obeh straneh Prešernove ceste in nestrpno pričakovala prvih tekačev, ki so se kmalu po 6 minutah pojavili sem od Sok. doma. Kot prvi je pritekel na cilj Natlačen Mirko od I. skupine »Gorenjca«, ki je imel nad 200 metrov naskoka in mu je njegova publika prirejala živahne ovacije. Zmagala je I. štafeta Gorenjca v času 6.48,6 in si s tem v drugič priborila prehodni pokal. Drugo mesto si je priborila stafeta »Enakosti« v času 7. min. 20 sek., III. mesto pa II. skupina »Gorenjca« v času 7.37. Proga je bila 2860 metrov dolga s precejšnjimi vzponi in cesta je bila zaradi zadnjega deževja mokra in spolzka, zaradi česar je bil doseženi čas razmeroma lep. Tekma je trpela proti cilju precej na zanimivosti, ker ni bilo med zadnjo trojico nobene borbe, ker so tekači v presledkih celih 200 metrov in več tekli proti cilju.

— **Nedeljski sport.** V nedeljo popoldne se je vršila na igrišču »Bratstva« nogometna tekma med I. moštvom SK Mars iz Ljubljane in I. moštvom »Brastva«, ki je končala z zmago »Bratstva« z rezultatom 3:2. Tekma je bila silno surovo odigrana in je bila ena najslabših, kar se jih je kdaj odigralo na Jesenicah. Pri obeh skupinah sta bila najboljša vratarja, dočim so ostali igrali izredno slabo. Moštvo »Bratstva« je nastopilo v zelo okrnjeni postavi. Manjkali so štirje najboljši igralci in so jih morali tik pred nastopom nadomestiti igralci iz rezerve, a so bili vendar v stalni premoči, tako da se je velik del boja odigral pred nasprotnikovimi vrati. Sodil je domačin g. Činkovec Jože, ki je imel zelo težko stališče in moral izključiti iz igre dva gosta zaradi izredno surove igre. Publike je bilo precej, ki pa z igro ni bila zadovoljna.

— **Težka borba za vsakdanji kruh.** V zadnjem času je nastopilo večje število mladih delavcev, ki so bili zaposleni v tovarnah KID, svojo vojaško službo. Na njihova prosta mesta v tovarnah pa čaka skoraj 400 delavcev, ki so v sprejemnem uradu vpisani že skoraj eno leto, pa ne morejo priti na vrsto. Dan za dnem čakajo pred tovarno cele gruče mladih in krepkih ljudi, ki prosijo za delo, a žal po večini zaman. Nekateri prinašajo priporočila od vseh mogočih vplivnih ljudi, drugi se priporočajo mojstrom in uradnikom za posredovanje, slednji pa tudi nimajo nobene moči. Med prosilci je več oženjenih z družinami iz bližnje in daljne okolice. Za nekatere prosijo tudi žene, očetje in matere, toda malokdo je tako srečen, da dobi delo, ker je ponudba delovnih moči prevelika, prostih mest pa je v tovarnah premalo. Kljub temu pa prosilci že tedne potrpežljivo čakajo in moledujejo pri vseh mogočih vplivnih osebah v nadi, da se vendarle prebijejo do dela in zaslužka.

Iz Novega mesta

— **Posipanje cest,** ki spadajo pod mestno upravo, bi menda bilo bolj primerno, da se odloži na jesen ali spomlad, ne pa da jih zdaj posipavajo z debelim gramozom, katerega naj meščani tlačijo s svojimi čevlji. Tako se posipava Trdinova cesta na Grmu, kamor hodijo meščani zelo radi na sprehod proti Gotni vasi.

— **Konj se je splašil** nekemu posestniku, ki je peljal rekrute na kolodvor. Skušal ga je ukrotiti, pri tem pa je tako nesrečno padel z voza, da je dobil hude poškodbe na glavi, pobil se je pa tudi po nogah in rokah. Konj je med tem divjal naprej in bi bil ob jarku, ki pelje ob hodniku proti kolodvoru, prevrnil tudi voz, da se ni prej ustavil. Hudo poškodovanega fanta je za silo obvezal sedmošolec Saje Miro.

— **Jadranski teden v Novem mestu.** Proslava jadranskega tedna se je tudi pri nas izvršila na vseh šolah s predavanjem o pomenu Jadranskega morja, prodajanjem kolkov po Din 5.— in 0.50. Imeli smo tudi kinopredstavo s filmom o Jadranu. V soboto zvečer pa zanimivo predavanje univerzitetnega prof. g. dr. Böhma iz Ljubljane v dvorani osnovne šole o našem Jadranu. Včeraj dopoldne je bilo v mestu prodajanje cvetlic, ob 11. uri pa promenadni koncert Godbenega društva na trgu Kraljeviča Petra.

— **Slaba letina** se obeta našemu kmetu, ako bo solnce tako pripekalo kakor sedaj. Zemlja je suha, da kmetje jedva tolčejo brazde. Zadnje dni je sicer nekoliko deževalo, toda vse premalo, da bi zemljo pošteno namočilo.

— **Praznik sv. Florijana** so tudi naši vrli gasilci praznovali s svojim tradicionalnim pohodom v strnjenih kolonah k maši pri Božjem grobu na Grmu. Malo pred 10. uro so se zbrale pred gasilskim domom v mestu gasilske čete: novomeška, kamenška, stopiška, šmihelska in prečenska. Z godbo na čelu so odkorakale čete gasilcev skozi mesto, po maši pa istotako tudi nazaj. Popoldne se je vršila gasilska veselica na Hribu pri Mrvarju.

— **Močni nalivi.** V noči od sobote na nedeljo je bila Dolenjska deležna toliko zaželjenega dežja. Dež, ki je začel že popoldne rahlo rositi, se je ponoči vlil v plohah med grmenjem in bliskanjem. Kmetje pa so sedaj veseli, da je zemlja zopet namočena, ker jo je bilo solnce z julijsko vročino že docela izsušilo.

— **Jadranski teden** se je tudi pri nas dostojno zaključi s prvim koncertom Godbenega društva na trgu Kraljeviča Petra. Koncert, ki se je pričel ob 11.15, je trajal eno uro. Med živahno promenado pa so prodajale dijakinje cvetlice, po katerih so naši meščani pridno segali, kar je znak živega zanimanja za akcijo za naš Jadran.

— **Vlomi v zidanice** so postali zopet priljubljen sport nekaterih dolgoprstnežev. Tako so v noči od sobote na nedeljo nepovabljeni gostje obiskali kar tri zidanice, in sicer posestnika Štefančiča, Petelina in Erjavca. Tatovi so odnesli predvsem jestvine, poleg tega pa tudi precej kuhinjskega orodja.

— **Sokolska četa v Karteljevem** ima na praznik Vnebohoda svoj prvi letošnji javni nastop, pri katerem bo sodelovalo tudi novomeško društvo korporativno.

Iz Metlike

— **Podpirajte sokolsko knjižnico.** Neki naš ljubljanski rojak, ki ne želi biti imenovan, je podaril Sokolskemu društvu za knjižnico lepo zbirko knjig in obljubil še nove. Društvo mu je za dar hvaležno in prosi tudi druge svoje rojake, da se spomnijo metliške sokolske knjižnice in jo podpro z darili v knjigah ali denarju.

— **Zemlja je žejna.** Kakor po večih krajih naše banovine, tako vlada tudi pri nas silna vročina. Zemlja je razsušena in trda in vsi željno pričakujejo dežja. Bojimo se suše, ki bi po zadnjih obupnih letinah v naših krajih učinkovala naravnost katastrofalno. V torek popoldne smo sicer dobili nekaj dežja s točo, pa je komaj zmočil prah na cestah.

— **Odhodnica naših fantov.** Rekrutske pesmi so utihnile. V sredo zjutraj so odšli vpoklicani novinci na odsluženje kadrovskega roka. Vsi so se vedli dostojno in ni nikjer prišlo do izgredov, kar je za naše fante prav lepo spričevalo. K vojakom sta odšla tudi dva člana naše mestne godbe, ki so jima priredili tovariši odhodnico in ju v sredo zjutraj spremili z godbo na postajo. Odhodnice sta se udeležila tudi predsednik občine g. Ivan Malešič in načelnik gospodarskega odseka g. Weiss.

— **Belokranjski muzej.** Kakor smo že poročali, je bil pod okriljem Tujsko-prometnega društva ustanovljen muzejski odsek z nalogo, da adaptira zapuščeno metliško cerkvico sv. Martina in v njej uredi belokranjski muzej. Cerkvico, ki je že prešla v last društva, je nedavno pregledal strokovnjak banske uprave g. dr. Stelé in bodo te dni že pričeli s potrebnimi popravili. Poslopje ima sicer nekaj razpok, ki pa jih bo mogoče povezati, da bo za določeni namen še porabno. Najnujnejše je popravilo strehe in upamo, da bo Tujsko prometnemu društvu uspelo zbrati prepotrebna sredstva.

— **Prošnja naše občine.** Občina mesta Metlike naproša, da se pri popravljanju občinskih potov odzovejo vsi prizadeti z delom oziroma z vožnjo, ker bi sicer bila prisiljena sama oddati dela brezskrbnežev in potem od njih zahtevati pripadajoče stroške.

Pametni voli.

— Ali so ti voli tako neumni, da jih moraš neprestano priganjati?

— Nasprotno, preveč pametni so, da bi delali.

Maliere in zdravnik.

Slavni Moliere je ležal na smrtni postelji, toda do zadnjega trenutka ni izgubil humorja. Zutraj je prišel k njemu zdravnik in ga preiskal. »Zakašljajte,« — mu je dejal. Moliere je zakašljal. Zdravnik je zmajal z glavo, rekoč: »Hm, kašljate res težko.«

— Vidite, — je odgovoril Moliere, — vso noč sem kašljal, pa se še nisem dobro naučil.

NAJLEPŠA IN NAJBOLJŠA
slovenska revija s prebogato vsebino so

NAŠA POTA

NAROČITE JO TAKOJ!

Ljubljana, poštni predal 114 Celoletna naročnina Din 60.-

ODDA SE PRAZNA SOBA
Centrum mesta. Modern komfort. — Poizve se v pisarni Hranilnega in posojilnega konzorcija, Ljubljana, Gajeva ulica št. 9. 1778

ZELO POCENI
se oblečete pri
PRESKERJU, LJUBLJANA,
Sv. Petra cesta št. 14. 6/T

OGLAŠUJTE
V malih oglasih v »Slovenskem Narodu« velja vsaka beseda 50 para, davek Din 2.- Najmanjši znesek za mali oglas Din 5.-, davek Din 2.- Mali oglasi se plačujejo takoj; po pošti lahko v znamkah — Za odgovore malih oglasov treba priložiti znamko

Urejuje: Josip Zupančič. — Za »Narodno tiskarno«: Fran Jezeršek. — Za upravo in inseratni del lista: Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.